

GÖTEBORGS STADS PARKERINGS AB

ÅRSREDOVISNING MED HÅLLBARHETSREDOVISNING 2016

ÅRET I SIFFROR

461

Årets omsättning är 461 mnkr (433),
en ökning med 6,5 procent.

274

Årets resultat efter
finansiella poster är 274 mnkr (178)

641

Likvida medel är vid årsskiftet
641 mnkr (456)

78

Bolagets soliditet är 78 procent (72)

1 575

Fastighetsbeståndets bedömda
marknadsvärde är 1 575 mnkr (1 555)

41 800

Förvaltade parkeringsplatser uppgår
till 41 800 (42 400)

INNEHÅLL

- 4 VD har ordet
- 6 Parkering Göteborg
- 16 Våra kunder
- 20 Vår konst
- 22 Vårt ledningssystem
- 24 Vår miljöpåverkan
- 30 Vår kompetens
- 34 Vårt uppdrag
- 36 Våra målgrupper
- 38 Lokalklustret
- 40 GRI-index

---

44 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

---

50 FINANSIELLA POSTER

---

70 FASTIGHETSFÖRTECKNING

EKONOMISK INFORMATION

Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag lämnar
under året följande information:

Årsredovisning med fastighetsförteckning utges i mars.

All ekonomisk information kan hämtas från
www.p-bolaget.goteborg.se

VD HAR ORDET

“Ett år med fokus på kundens behov.
Och stadens.”

2016 var ett mörkt år för världen. I mer än ett avseende. Men för oss på Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag var det i högsta grad ljus och framgångsrikt. Vi summerar ett verksamhetsår som mentalt, tekniskt och organisatoriskt inneburit ett stort kliv – som bokstavligen fört oss rakt in i framtiden!

Vårt bolag har jobbat länge och metodiskt för att nå dit vi är i dag. Redan för fem år sedan började vi tänka på och planera för det som vi i dag kallar Parkering Göteborg. Vi ville förenkla och skapa förutsättningar för ett hållbart resande för alla – och självklart i samarbete med andra aktörer i mobilitetskedjan. Vi ser det som vårt jobb att prioritera samhällsnyttan i dess vidaste bemärkelse och bidra till stadens allmänna konkurrenskraft.

Göteborg står inför tuffa utmaningar. Den förväntade befolkningstillväxten, den planerade byggboomen och de prioriterade hållbarhetsfrågorna hör inte minst dit. Staden utvecklas och förtätas och får de närmaste 20 åren 150 000 nya invånare och 60 000 nya arbetstillfällen. Vi ska klara av att möta alla dessa förutsättningar och behov. Men en sak är klar:

Bilen kan inte längre hanteras på ett traditionellt sätt. Tidigare var mobilitet synonymt med bil. Det är det inte längre. Och vi kan inte ta oss an framtiden med dåtidens lösningar.

Vår grundfilosofi? Det ska vara enkelt att hitta en ledig parkering. Det ska vara tryggt, smidigt och säkert att betala för sin valda plats. Målsättningen är att den som så vill och behöver ska kunna fortsätta sitt resande med spårvagn, buss eller

hyrcykel. Och systemet ska vara rättvist eftersom staden är till för alla. Vi kan inte utesluta vissa grupper på bekostnad av andra – så skapar vi aldrig ett hållbart Göteborg.

Vår betal-app – som jag hellre kallar tjänsteplattform eftersom den är så mycket mer än ett smart sätt att erlägga avgift – fick 10 000 nya användare varje månad under andra halvan av 2016. Det är svårt att inte använda ordet ”succé” för det resultatet.

“Det faktum att den laddades ner i 1 500 mobiler om dagen i början av januari 2017 – redan innan vi kommunicerade dess existens – är ett kvitto på att vi tänker rätt”

Vid årsskiftet lanserade vi dessutom planenligt en ny och uppdaterad variant av plattformen. Till nyheterna hör att den visar tillgängliga parkeringar på en översiktlig karta, vilket betyder att kunden inte behöver köra omkring i onödan för att hitta en ledig plats. Det faktum att den laddades ner i 1 500 mobiler om dagen i början av januari 2017 – redan innan vi kommunicerade dess existens – är ett kvitto på att vi tänker rätt.

När vi erbjuder en enklare lösning väljer våra kunder den. Så enkelt är det.

Syftet med Parkering Göteborg är att skapa ett enhetligt erbjudande kring kommunala parkeringar som är tydligt, smidigt och begripligt för alla. Och vi

har *aldrig* haft så bra förutsättningar för att göra ett bra jobb. Det vi har åstadkommit under året – tillsammans med matnyttiga kundundersökningar och ett antal strategiska rekryteringar – gör att vi har alla möjligheter att vässa och utveckla våra erbjudanden ytterligare, vilket vi känner som vårt självklara uppdrag.

Slutsatsen vi drar är att människor vill ha en god mobilitet – inte att de måste ta bilen till varje pris. Man vill kunna ta sig från start till mål med ett visst mått av förutsägbarhet. Kunden vill veta att det finns säkra cykelbanor. Att bussen verkligen kommer i tid. Eller att det finns parkeringsplatser där man behöver ställa sin bil.

Om parkeringsanläggningen dessutom är byggd med tanke på besökarna och inte på fordonen har vi nått väldigt långt. Investeringsbeslutet för vår nyskapande satsning på Skeppsbron var därför en av 2016 års höjdpunkter. Där får Göteborg om några år en mobilitetens ikonbyggnad, med mänskligt fokus och internationell lyskraft!

Vårt bolag ser fram emot 2017 med stort självförtroende. Vi är redo. Vi vill göra skillnad.

MARIA STENSTRÖM
VD GÖTEBORGS STADS
PARKERINGSAKTIEBOLAG

TIDERNA FÖRÄNDRAS – OCH VI MED DEM

Kundernas behov, beteenden och förväntningar är utgångspunkter för Parkering Göteborg. Vår roll har förändrats i takt med att människor förändrar sina beteenden. Liksom uppdraget från våra ägare. Men vi vet hur vi ska klara uppgiften – och vi har god hjälp av nya tekniska möjligheter!

I dag ser vi bilen som en *del av* kundens resa – inte nödvändigtvis *bela* resan. Vi ser en kund som är van att själv utföra sina ärenden, gärna 24 timmar om dygnet och via sin smartphone. Vi ser en kund som förväntar sig relevant, korrekt och uppdaterad information.

Grundläggande kundbehov som vi har identifierat i olika undersökningar är:

- Att snabbt hitta en ledig plats – och det är viktigare än att hitta en plats nära målet
- Att kunna betala för faktisk parkeringstid
- Att kunna betala med betalkort eller annat enkelt betalningsätt
- Att veta mer om hur taxor sätts och hur pengarna används i kommunen

Behoven skiljer sig givetvis åt. Parkering Göteborg måste vara lyhörd och utveckla tjänster som är flexibla. Hur? Begreppet *affärsmässig samhällsnytta* beskriver vårt angreppssätt. Vi ska balansera kundernas

behov med ambitionerna att stärka vår lönsamhet – och samtidigt skapa en effektivare markanvändning för att bidra till att möjliggöra ett ökat bostadsbyggande. Vårt uppdrag är att samordna all kommunal parkeringsverksamhet för att skapa ett enhetligt erbjudande. Parkering Göteborg ska göra det enklare för kunden att resa, hitta och betala. Vi ska skapa nya resvanor. Och vi ska dessutom samutnyttja resurser och se till att bara bygga det som verkligen behövs.

MEG PARKERING GÖTEBORGS KUNDPROCESS HAR VI ETABLERAT EN KULTUR DÄR KUND, BEMÖTANDE OCH SERVICE ÄR I FOKUS.

Genom att vi sköter parkeringsverksamheten för alla kommunala aktörer inom Parkering Göteborg närmar vi oss också kundernas behov. Vi samarbetar med evenemangsstråkets aktörer, stadsdelsförvaltningarna, bostadsbolagen, Älvstranden Utveckling och många andra aktörer som bidrar till att utveckla Göteborg. Vi samordnar oss självklart också med trafikkontoret.

ETT ENHETLIGT KUNDFOKUS

Våra kunder ska känna att de är i fokus. Det kräver ett enhetligt bemötande från de verksamheter som möter dem. Under 2016 fortsatte arbetet med att skapa ett tydligt och sammanhållet erbjudande – med högsta möjliga tillgänglighet och kvalitet.

Parkeringsbolaget har en egen kundtjänst, men anlitar även andra leverantörer. Det kontaktcenter vi har tillsammans med Göteborgs Stad fungerar som en kundtjänst oberoende av vilken kommunal

parkeringsplats som kunden parkerar på. Nokas Larmcentral erbjuder dygnet-runt-service för exempelvis telefonparkering. Att verka för ett enhetligt bemötande är därför viktigt – inte

minst genom att ha personal med god parkeringskompetens. Under december fick därför totalt 200 personer utbildning i den nya appen/tjänsteplattformen som lanserades i början av 2017.

ÖVERVAKNING

Parkeringsövervakningen ska vara synlig, ge service och jobba förebyggande.

Detta har självklart positiva effekter på trygghet, säkerhet, betalningsacceptans och ordning och reda.

- Övervakningen sköts av upphandlade vaktbolag som ges kontinuerlig utbildning i service och kundbemötande eftersom de är bolagets ansikte mot kunden.
- Vi arbetar utifrån differentierad övervakning, vilket innebär att vi "gör rätt från början". 2016 var det 7,6 procent som bestred sin kontrollavgift.
- Vi har under 2016 startat gemensam övervakning tillsammans med trafikkontoret. Det innebär att parkeringsvakterna är insatta i lagstiftningen både för gatumark och tomtmark och kan därmed hjälpa kunderna på ett ännu bättre sätt.
- Vi har också numera en gemensam resurs som arbetar både på trafikkontoret och Parkeringsbolaget. Syftet med resursen är att skapa samsyn kring hur arbetet ska bedrivas för att få en total enhetlighet i vårt bemötande av våra kunder.

PRISSÄTTNING

Prissättningen är också en del av det enhetliga erbjudandet.

Staden delas prismässigt in i olika zoner. Inom dessa zoner ska det råda enhetlighet vad gäller priser. Priserna ska också vara konkurrenskraftiga och baseras på efterfrågan, vilket innebär att centrala platser är dyrare än de i ytterområdena. En förhyrd bilplats – som är en egen specifik och numrerad yta – värderas högre än ett parkeringstillstånd, som ger rätt till parkering inom ett område i mån av plats. Parkeringsbolaget förfogar över alla parkeringar på kommunal tomtmark och ska genom sin prissättning skapa förutsättningar för fortsatt utveckling av tjänster och anläggningar. Trafikkontoret ansvarar för alla parkeringar på gatumark, lyder under kommunfullmäktige och utgår från en annan princip när det gäller vad intäkterna kan användas till. Det finns därför fortfarande stora skillnader i pris och villkor mellan att parkera i privata parkeringsanläggningar, på gatumark som trafikkontoret ansvarar för och att parkera i Parkeringsbolagets anläggningar. Vårt mål är en prisstruktur som är tydligare, enklare och mer samordnad.

ÖKAT SAMNYTTJANDE

Bilplatser som kan användas för olika ändamål vid olika tider ger bättre nytta än platser som är reserverade för enskilda privatpersoner.

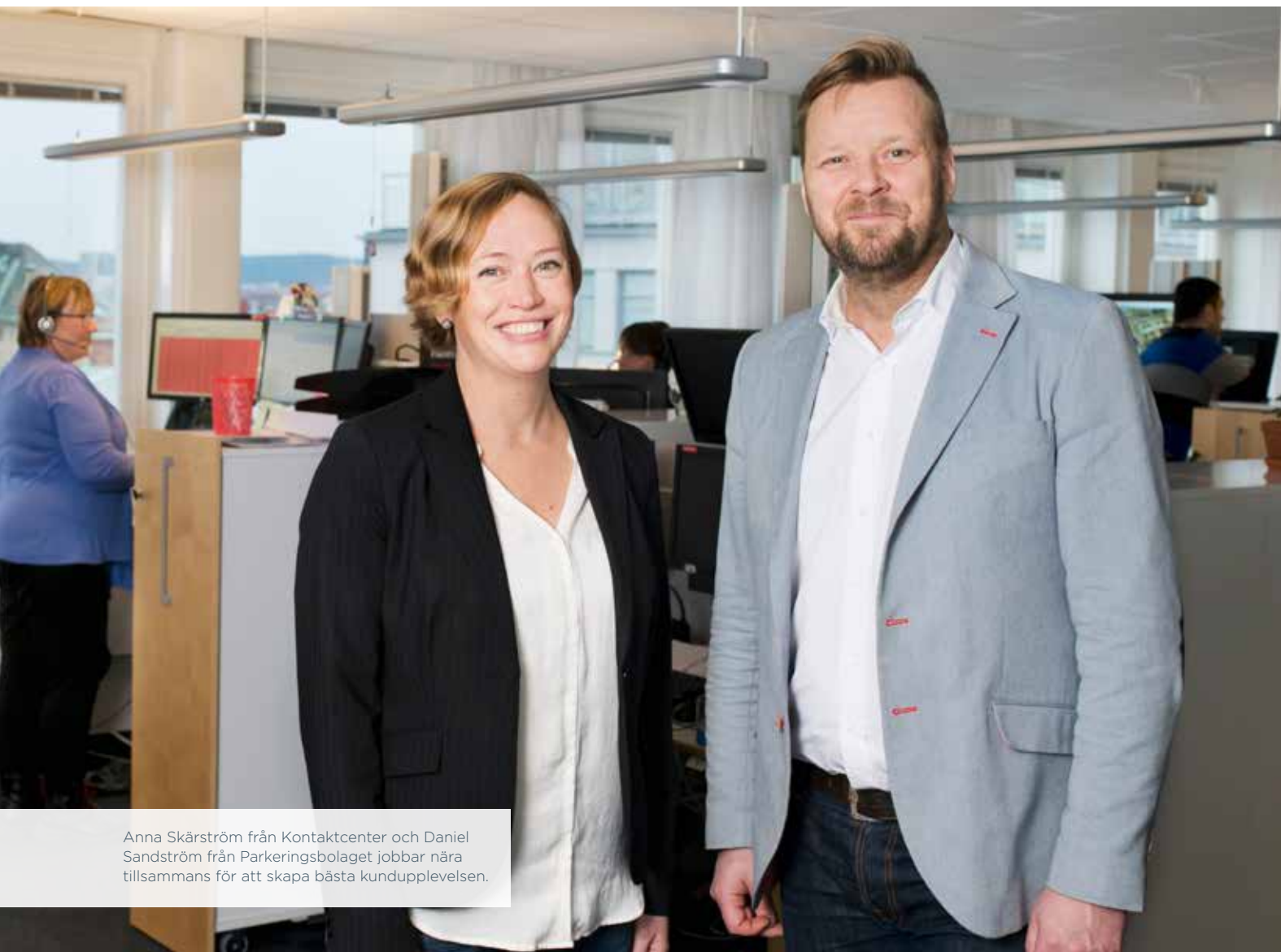
En bilparkering med förhyrda parkeringsplatser för boende är till exempel aldrig utnyttjad till mer än cirka 80 procent. Dagtid används ofta bara 10-20 procent av platserna på en sådan parkering. Samnyttjande förutsätter upplåtelseformer där inga platser är reserverade. I enlighet med parkeringspolicyn arbetar därför bolaget med att omvandla förhyrda platser till platser med p-tillstånd. På så sätt får vi samnyttjande effekter som gör att fler kan parkera prisvärt och enkelt i ett för kunden passande läge. Vi har under året omvandlat upplåtelseformen på Packhusplatsen och i början av 2017 gör vi det samma med de förhyrda platserna i Skolgatans P-hus.

JÄMSTÄLLD PARKERING

Parkeringsbolaget arbetar med att skapa trygga och säkra parkeringar för att bidra till social hållbarhet.

Jämställd Parkering är ett arbetssätt som vi i samverkan med både privata och offentliga aktörer använder för att säkerställa att även närområdet runt

parkeringshus och parkeringsytor ska upplevas trygga och säkra. Vi arbetar också för att våra parkeringslösningar ska förenkla resan för alla – och i hela staden.

Anna Skärström från Kontaktcenter och Daniel Sandström från Parkeringsbolaget jobbar nära tillsammans för att skapa bästa kundupplevelsen.

PARKERING GÖTEBORG – MED NÖJDA KUNDER I CENTRUM

Parkering Göteborg 3.0 är här. Arbetet har i flera år fokuserat på att skapa samsyn internt, hos medarbetare och leverantörer. Nu är det dags att möta kunderna på allvar.

– Vår trovärdighet handlar om kvaliteten på våra tjänster och produkter. Och vi har tagit ett jättekälv, säger Daniel Sandström, chef för kundservice.

“Vår trovärdighet handlar om kvaliteten på våra tjänster och produkter. Och vi har tagit ett jättekälv.”

Daniel Sandström började arbeta på Parkeringsbolaget 2011 och uppdraget var tydligt: mötet med kunderna behövde förbättras. Då fanns inte Parkering Göteborg etablerat som begrepp men innebörden var densamma. Bolaget skulle skapa en kundrelation genom att lyssna på deras behov och leverera relevant service.

– Då saknades en enhetlig linje för hur vi och leverantörerna arbetade med kunderna. Det blev av förklarliga skäl ingen bra leverans av det, säger han.

Att komma fram till en gemensam målbild var därför angeläget. Under de första åren skedde stora förändringar för att skapa samsyn kring uppdraget. Organisationen modifierades, upphandlingar med leverantörer gjordes om, nya krafter rekryterades och flera utbildningar genomfördes.

– Det var en turbulent period och man måste ha förståelse för att det är svårt för många när det sker så stora förändringar.

Men ett idogt arbete gav successivt utdelning. I slutet av 2012 hade bolaget en stomme med medarbetare som brann för service, som verkligen lyckades skapa bra relationer med kunderna. Själva mötet var nyckeln. Ansikte mot ansikte eller via telefon.

– Rätt svar på tre sekunder men med tråkig attityd funkar inte. All forskning visar att kunder har överseende med lite längre svarstider – bara de märker att någon verkligen lyssnar

på dem, att de blir professionellt bemötta! Vi har lyckats om en missnöjd kund är nöjd när hen lägger på luren. Det får helt enkelt ta den tid det tar. Under 2016 har vi mätt hur nöjda kunderna är. Nöjdhetsindex för 2016 var 80.

Den formella starten på det som i dag kallas Parkering Göteborg kom våren 2013. Då började Parkeringsbolaget och trafikkontoret mer systematiskt att prata om hur man skulle kunna arbeta gemensamt med all kommunal parkering – som i dag består av 106 000 platser. Tillsammans upphandlade man telefonparkering. Och svarsgruppen Parkering Göteborg på kontaktcenter tog alltmer över rollen som kundtjänst för frågor om kommunal parkering.

OCH DU MENAR ATT DET GJORDE ALLT MYCKET ENKLARE?

– Ja, kunderna ska naturligtvis inte behöva bry sig om de parkerar på vår eller någon annan kommunal organisations mark.

Behovet av tydlig information ökar i takt med att staden växer och förtätas. Parkeringar försvinner samtidigt som invånarna blir fler. Det ställer höga krav på varje enskild medarbetare att hjälpa till, att svara på frågor och ge den service som kunden behöver. Oavsett om frågan gäller närmaste parkering eller vägen till Liseberg.

Daniel Sandström menar att det är detta som gör Parkering Göteborg viktigt.

– Det finns ett gemensamt mål och en gemensam strategi för att skapa en tillgänglig och attraktiv stad trots allt som händer i den under de närmaste åren.

VAD GAV BOLAGET FÖR FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT "3.0" VERKLIGEN SKULLE LYCKAS?

– Utbildning och dialog! Vi har träffat varenda en som jobbar för oss. Bara i december hade vi utbildning för 200 personer om vår nya app som lanserades vid årsskiftet. Vi är också noga med att informera alla när det händer något och utvecklar hela tiden verktyg för att kunna planera och se till att vi har personal på rätt ställen.

En ny grafisk profil och logotyp möter nu Parkering Göteborgs kunder. Men det är bara en kosmetisk detalj. Det är den nya tjänsteplattformen och kundbemötandet som är det viktiga.

– Det som kallas Parkering Göteborg måste även i fortsättningen fyllas med ett relevant innehåll: våra fysiska miljöer, våra tjänster, vårt kundbemötande, vår vilja att hela tiden vara lite bättre. Vi ska göra skillnad för kunden, det skapar trovärdighet.

Men det gäller också att hålla jämn takt med omvärlden. En kund som är nöjd i dag är det inte med automatik i morgon.

– Utvecklingen går snabbt och kundernas förväntningar ökar. Vi ska vara relevanta för kunderna vid varje enskilt tillfälle. Parkering Göteborg stannar inte vid 3.0!

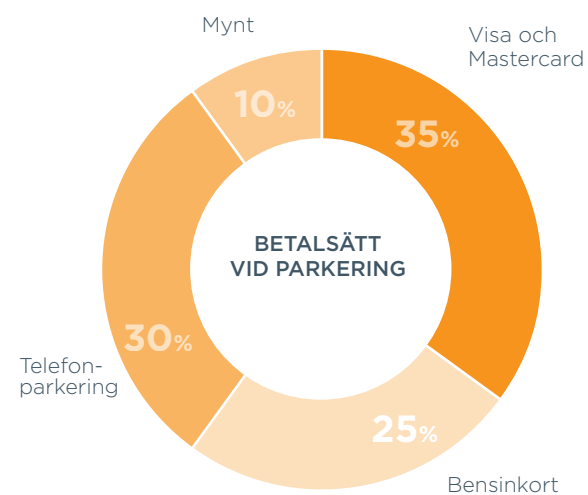

EN APP BETYDER SÅ MYCKET...

Under 2016 har vi jobbat intensivt med att förverkliga app-strategin vars syfte är att skapa en tjänsteplattform där kunden både kan betala och hitta parkering. Den lanserades i början av 2017 och kommer att innebära stora förändringar.

Konto- eller bensinkort är fortfarande det vanligaste sättet att betala, betalning med mynt minskar sakta och användandet av telefonparkering och appen har ökat under hela 2016. Sådär ser det ut på **tomtmark**:

Samma trend gäller även för biljettautomater på **gatemark** som hanteras av trafikkontoret. Där minskar mynten ännu mer och nu står för endast **9 procent**. Telefonparkering utgör däremot hela **36 procent**.

VIKTIGA HÄNDELSER, ÅTGÄRDER OCH SATSNINGAR UNDER ÅRET:

- I oktober kom nya mynt och därför uppdateras nuvarande betalautomater.
- Under året började vi arbeta med att ta fram en kundportal som samlar alla parkeringstjänster på både gatemark och kommunal tomtmark i Göteborg på ett och samma ställe. Planen är att den ska lanseras före sommaren 2017.
- Utifrån bolagets strategi för infrastruktur för laddning av elbilar har vi under året arbetat fram ett affärskoncept som ska lanseras under 2017. Det innebär att laddning kommer att erbjudas på flera ställen. Konceptet innebär att du köper ett laddtillstånd utöver ditt befintliga p-tillstånd. På så sätt får du möjlighet att kunna ladda din bil. Laddning startas och stoppas genom vår nya app Parkering Göteborg.
- Kunderna reser också med andra fordon än tidigare och vi har därför etablerat vår första året-om-parkering för husbilar på Klippan.
- 2016 tog vi också fram strategier för bilpooler, cykelparkeringar och parkeringar för två-, tre- och fyrhjuliga fordon. För att erbjuda andra sätt till ett bekymmersfritt resande behöver vi förstå och ta hänsyn till kundbehovet. Men också hitta affärsmoeller för hur vi kan göra det möjligt för privata aktörer att etablera sina lösningar hos oss på kommersiella villkor.
- Vi har också förberett för att under våren 2017 lansera 700 solcellsdrivna betalautomater för att göra det möjligt att spara energi, men också för att automaterna kan kopplas ihop med vårt realtidssystem som visar lediga parkeringsplatser.

AKTIV DEL I STADSUTVECKLINGEN - EN SJÄLVKLARHET

Göteborg växer så det knakar. Det behövs mark för nya planerade bostäder och arbetsplatser på båda sidor av älven. Evenemangsområdet ska utvecklas, samtidigt som Västlänken och nya älvförbindelser också kräver mark. Parkeringsbolaget tar en aktiv roll i utvecklingen. Helt enligt ägardirektivet.

När de befintliga parkeringarna inte räcker till bygger vi nytt tillsammans med de andra exploatörerna, för att göra det möjligt att utnyttja resurserna väl och tillgodose alla behov. Får vi bara vara

med i ett tidigt skede i planprocesserna kan vi bidra med viktig kompetens och erfarenhet. Så skapas hållbara och flexibla parkeringsanläggningar som kan anpassas efter kundernas förändrade behov. När

staden utvecklas måste markparkeringarna ersättas med andra parkeringslösningar. De nya anläggningarna ska även göra det lätt att byta färdstätt. Då skapas mobilitetsanläggningar som främjar nya resvanor och bekymmersfritt resande. Den pågående förtätningen innebär därför att våra investeringar i nya anläggningar ökar de närmaste åren. Detta för att behålla god tillgänglighet och framkomlighet i centrala Göteborg. För att säkerställa att nyproduktionen rymms inom bolagets långsiktiga ekonomiska förmåga arbetar vi med ekonomiska scenarier och riskanalyser.

MOBILITET I FRIHAMNEN

Frihamnen ska bli en tät, grön och vattennära stadsdel. Parkeringsbolaget är en av åtta aktörer som bildat ett konsortium för området. Tillsammans har vi arbetat för en detaljplan för första delen av etapp 1 i Frihamnen.

Målet är att 1 000 bostäder och 1 000 arbetsplatser ska finnas på plats år 2021. Parkeringsbolaget är ansvarigt för mobilitets- och parkeringsfrågor och vi har en markanvisning på cirka 6 500 kvm för att bygga parkering. Frihamnens parkeringsanläggningar ska vara mobilitetshubbar för att främja nya resvanor. Här ska vara lätt att hitta ledig plats

och lätt att byta till cykel och kollektivtrafik. Den stora utmaningen ligger i det mycket låga p-tal som finns angivna i programmet. En absolut förutsättning är helt enkelt att det finns andra mobilitetslösningar på plats från dag ett. Förslaget på detaljplan var på samrådsremiss i början av 2016 och förväntas antas hösten 2017.

GRÖNT FÖR UNIK PARKERINGSANLÄGGNING PÅ SKEPPSBRON

Kommunfullmäktige har beslutat att Parkeringsbolaget ska bygga parkeringsanläggning på Skeppsbron. Och den ska vara mer än ett parkeringshus! Byggnaden blir en del av stadsrummet, uppmuntrar nya resvanor och bidrar till en hållbar stad.

Tanken är att Stenpirens Resecentrum och parkeringsanläggningen ska hänga samman och upplevas som en helhetslösning för boende, besökare och verksamma på Skeppsbron. Anläggningen kommer att ha 700 platser fördelade på två plan under vattenytan och löpa 300 meter längs med kajen. Den blir en naturlig del av det övriga stadsrummet med passager till området. Parallellt med långsidan går ett väderskyddat gångstråk, där konstverk ska integreras. Det unika i Skeppsbron är att konstnären kommer att jobba i nära

samarbete med arkitekterna som ritat anläggningen. Det skapar en integrerad lösning som ska bli väldigt spännande att se. På så vis bygger vi en attraktiv anläggning dit människor kan komma, även om de inte parkerar sin bil.

Under 2016 fattades beslut om genomförandeavtal och Skanska har upphandlats som samverkansentreprenör för projektet. Första spadtaget tas i början av 2017.

P-ARKEN SEGLAR VIDARE

P-arken har legat i Skeppsbron sedan

den kom till Göteborg 1991. Nu är det dags att flytta på sig – men inte så långt. Under nästa år kommer den i stället ligga förankrad vid Lilla Bommen. Det flytande parkeringshuset P-arken har blivit något av ett landmärke i Göteborg då den legat vid Skeppsbron i mer än 25 år. Men när Parkeringsbolaget bygger en parkeringsanläggning under en ny kaj måste P-arken flyttas. Parkeringsbolaget avslutade under hösten en upphandling och det blev Skanska som genomför själva flytten till Lilla Bommen.

SÅ PÅVERKAS VI AV VÄSTLÄNKEN

En aktuell fråga är förändringar för parkeringar i Göteborg i samband med att Västlänken börjar byggas. Bland annat vill man etablera arbetsområden på ett antal ytor där Parkeringsbolaget i dag har parkering. Det rör sig om bland annat Packhuskajen vid Casinot och Operan, Rosenlundspplatsen och Pustervikspplatsen, samt Sofierogatan vid Liseberg. Totalt handlar det om cirka

900 platser. Utöver våra platser är det ytterligare cirka 300 platser som berörs som trafikkontoret och Higab förvaltar. Vi för samtal med berörda parter om hur platserna ska ersättas. Parkeringsplatser som försvinner ska ersättas och vi behöver hitta tillfälliga lösningar under byggtiden.

FRAMTIDA PARKERINGSPROJEKT

Parkeringsbolaget medverkar dessutom med teknisk och ekonomisk kompetens i flera planerade stadsbyggnadsprojekt, bland annat i följande program- och planarbeten:

- Heden/Avenyn
- Norra Masthugget
- Skanstorget
- Gullbergskajen med Hisingsbron
- Bostäder och utbyggnad av universitetet vid Carlandersplatsen.
- Selma Lagerlöfs torg
- Centralenområdet
- Västlänkens stationer i Haga och vid Korsvägen
- Lillhagsparken
- Frihamnen

FORSKNING OCH FRAMSTEG GER NYA MOBILITETSLÖSNINGAR

Parkeringsbolaget är med i flera nationella och internationella innovations- och utvecklingsprojekt. Inte minst Dencity, Nya lösningar för framtidens arbetsplatsparkeringar och Drive Sweden Test Site Göteborg – Automatisk Parkeringskyttel på Lindholmen. Projektet drivs med andra förvaltningar och bolag i staden, akademien och näringslivet. Genom att vara med bidrar vi ytterligare till en hållbar utveckling av Göteborg och bidrar till att göra Göteborg till en spännande och nyskapande testarena.

FICKPARKERA MED ARMARNA I KORS

Hur påverkas framtidens parkeringsanläggningar om bilarna är självparkande? Svaret ges av projektet självparkande bilar inom programmet Drive Me. Det är ett projekt i samarbete med Volvo Cars och Göteborgs Stad som på det stora hela undersöker hur en ökad andel autonoma fordon påverkar stadsutvecklingen. Under våren 2017 kommer en rapport om projektet och ett event med demonstration av en självparkande bil ska genomföras.

GYMNASISTER RESER I FRAMTIDEN

Parkeringsbolaget har tillsammans med Ung Företagsamhet ordnat tävlingen Innovation game där gymnasieelever tävlat på temat framtidens resor. Syftet med tävlingen är att öka utbytet mellan gymnasieskolan och näringslivet. Parkeringsbolaget fick in drygt 20 skriftliga

bidrag från tre olika gymnasieskolor. Av dessa fick nio grupper presentera sina förslag muntligt för en jury som bedömde bland annat kundnytta, innovation och kommersiella aspekter. Det var gruppen Omnia som tog hem förstapriset. Deras idé om självkörande taxi som körs på både land och vatten imponerade stort.

Glada vinnare fick pris i Innovation game av Parkeringsbolagets vd, Maria Stenström.

NÄR INTRESSEN KOLLIDERAR KRÄVS DIALOG

I Saltholmen och Långedrag har parkeringssituationen orsakat osämja. De boende i området är trötta på trafiksituationen. De boende i Södra skärgården vill ha bättre parkeringsmöjligheter eftersom biltrafik inte är tillåten på öarna. Men något har hänt. De båda sidorna har börjat prata med varandra.

Arbetsgruppen för Saltholmen och Långedrag samlas ungefär en gång i månaden för att gemensamt samtala om tänkbara lösningar.

Foto: Sören Hållmar

Totalt finns det 1 566 platser i Saltholmen Långedrag. På fina sommandagar blir parkeringssituationen väldigt ansträngd och det är också lång kö till att få en plats. Även besökare och verksamma till Södra skärgården parkerar där. Parkeringsbolaget arbetar därför för att öka parkeringsmöjligheterna på olika sätt. 2013 byggdes nya platser, ett parkeringsledningssystem har installerats och bolaget har sett över taxorna.

Ett sätt att öka möjligheterna till parkering är att erbjuda p-tillstånd istället för förhyrda platser. Frågan

diskuterades intensivt i början av året, men kommunfullmäktige beslutade i maj att kommunen ska fortsätta att erbjuda förhyrda platser. Samtidigt beslutades om att åtgärder ska tas fram för att förbättra parkeringssituationen och därför startades T-Puls (Trafik och parkeringsutredning Södra Skärgården). Parkeringsbolaget deltar i den utredningen och under 2017 ska kommunfullmäktige ta ställning till förslagen.

För att få en bättre relation och ökad tillit mellan boende på öarna och Parkeringsbolaget men även till boende på

fastlandet, startade Parkeringsbolaget en arbetsgrupp. Arbetsgruppen träffas regelbundet och består av boende på fastland och öarna och andra berörda, för att få en mängd olika perspektiv på frågan. Gruppen leds av en neutral samtalsledare.

Ambitionen är att hitta lösningar som kan göra livet lite enklare för de boende i Södra skärgården redan inför sommaren 2017– utan att försvåra för andra intressenter i området. Det är en av de första gångerna den här metoden på medborgardialog används i Göteborgs Stad.

“I en arbetsgrupp skapas förståelse för olika perspektiv. Det blir vinst för alla.”

Bernard le Roux har många års erfarenhet av medborgardialog i Göteborgs Stad. Bland annat har han stöttat samtalsledaren i Saltholmengruppen. Han ser konflikter som potentiellt positiva – och dialog är hans verktyg. Han menar att Saltholmens dialog är ett exempel på hur en konflikt kan leda till positiv förändring.

Det är en grupp med 15 personer. Går det att skapa en bra dialog med så få?

– En mindre grupp är det smidigaste och bästa. Man får upp konflikten till ytan och det kan bli hett. Vi brukar kalla det ”att sitta i elden”. I den vanliga dialogen har bolaget eller staden kontroll. I arbetsgruppen blir det ett mer jämlikt samtal. När det gäller Saltholmen har vi vinnlagt oss om att få med en bredd i perspektiven på frågan.

Hur då?

– I en arbetsgrupp skapas förståelse för olika perspektiv. Man tänker tillsammans, bryter perspektiv. Det blir vinst för alla. Arbetsgruppen i Saltholmen var en av de första av sitt slag i Göteborg. I linbanans planering föreslås likadana processgrupper – och personligen tycker jag att den här dialogprocessen självklart borde användas under arbetet med Västlänken också.

Vad är huvudkonflikten i Saltholmen?

– Frågan är så mycket mer än parkeringar, det handlar om människors livsvillkor. Öborna vill ha likvärdigt liv med resten av Göteborg och är rädda att bli av med sina fasta parkeringsplatser – vilket många köat i 15–20 år för att få. En del är också stressade av att inte hinna med sista kvällsfärjan och tvingas övernatta i stan.

Och de på fastlandet?

– De som bor i Saltholmen lider av sommarens köer, bilar som kör runt och letar efter p-plats och parkerade fordon som skapar barriärer mot skön natur. Även här är det en fråga om förutsättningar för ett vettigt vardagsliv.

Rekommenderar du den här dialogprocessen för stadsutveckling i stort?

– Ja, definitivt. Men bara om planerande förvaltningar och politiker går ifrån

sin kontrollerade linjära process. Det här är ett stöd till det representativa demokratiska systemet. Det kräver en anpassning för politiker och tjänstepersoner att öppna sig för att dela beslutsmakt med berörda medborgare. Det är viktigt att skapa förtroende för processen på riktigt. Risken för svekdebatt är stor om inte politikerna har koll på vad arbetsgruppen brottas med – om de inte tar hänsyn till gruppens process. Bäst av allt är om politiker är med under samtalet eller några av samtalen.

Är vi för konflikträdda?

– Ja, vi skräms ofta av konflikter. Vi blundar hellre, vi går omvägar runt motsättningar. Men det finns en potential att något gott och konstruktivt växer fram om man hanterar konflikter på rätt sätt. Det ger en grupp eller samhället en rejäl chans att växa.

TVÅ RÖSTER FRÅN ARBETSGRUPPEN SALTHOLMEN/LÅNGEDRAG.

“ Jag bor på Saltholmsgatan och jobbar i Sjöreddningens hus i Långedrag – och är alltså både boende och verksam i området. När det gäller trafiken här ute har jag varit engagerad under lång tid. Vårt första möte med arbetsgruppen var i juni och nu har vi börjat komma in på långsiktiga lösningar – det mest intressanta för mig. Vi brukar vara 12–15 personer, alla åsikter är lika mycket värda och Parkeringsbolaget är på samma nivå. Vi får prata om det som påverkar oss och styrningen är väldigt bra. Tycker aldrig att jag ”suttit i elden” under våra möten. Lite för mycket detaljfrågor ibland – men rent åsiktsmässigt är det inga problem med dialogen.

Problemet för oss på fastlandssidan är inte bara parkeringsfrågan utan hela trafiksituationen. Samtidigt förstår jag att det är ett gissel för skärgårdsborna att få vardagen att fungera. Jo, jag har fått ökad insikt i deras situation. Och förståelsen är dubbelriktad. Parkeringsbolaget har helt enkelt öppnat en dialog som är väldigt bra och konstruktiv. Enda problemet som jag ser det är att Parkeringsbolaget i grunden är ägare till en begränsad del av frågan. Man får helt enkelt inte hoppas för mycket när det gäller en lösning av helhetsproblematiken. Här får vi få jobba vidare gemensamt på lång sikt. Vilket vi också ska. ”

HELENE PEDERSEN

JAN KAALING

“ Jag bor på Styrso. När jag gick i pension för drygt ett år sedan efter 40 års arbete inom Göteborgs kommun med samhällsanalys av olika slag fick jag en annan frihet att agera för skärgårdens överlevnad. Jag erkänner villigt att jag var tveksam när arbetsgruppen skulle dra igång. Var lite orolig för att Parkeringsbolaget skulle handplocka personer för att få stöd för sin egen linje. Men sammansättningen blev bra. Jag blev också glad över att de flesta boende på Saltholmen och i Långedrag vill ha kvar färjeterminalen. Vi har många gemensamma intressen och fick snabbt en ömsesidig förståelse. Vi har också lärt oss en del om hur Parkeringsbolaget jobbar och tänker. De gick först enbart på beläggningssiffror – men nu hoppas jag att bolaget

tack vare arbetet i gruppen kan se frågan ur ett bredare samhällsperspektiv. Ett medskick för framtiden är att det är viktigt hur sådana här grupper sätts samman, att deltagarna har ett brett förtroende lokalt, och kan förmedla kunskap om området. Om inte vi från gruppen Södra Skärgården i Samverkan varit med hade det kunnat bli katastrof. En rolig bifeffekt av arbetsgruppen är att vi nu bestämt oss för att ihop med Älvsborgs Egnahemsförening fortsätta att arbeta tillsammans. Vi planerar att uppvakta politiker och/eller tjänstemän med en gemensam syn på lösningar. Föreställningen om oss som hund och katt, indragna i en olöslig konflikt, stämmer alltså inte. Sånt kan hända när människor möts! ”

KONSTUTSTÄLLNING SNIPAN

I oktober invigdes Martin Formgrens konstutställning Albedo på fasaden på parkeringshuset Snipan på Första Långgatan. Kultur är årets jubileumstema inför Göteborgs firande 2021. Parkeringsbolagets bidrag är att göra det möjligt för Martin Formgrens verk att visas dygnet runt i ett års tid. Vad är då lämpligare än en fasad på ett parkeringshus på en vältrafikerad gata med många gående, cyklister, spårvagnsåkare och bilister? Utställningen är ett samarbete mellan konstnären, Parkeringsbolaget och Göteborg Konst.

VÅRT LEDNINGSSYSTEM GER OSS SKÄRPA OCH STADGA

Alla våra processer – inklusive den viktiga kundprocessen – hjälper oss att nå verksamhetens mål på ett riskmedvetet sätt. Därför är det viktigt att all intern kontroll sammanflätas med den styrning och det ledningssystem som bolaget har att förhålla sig till.

Vårt ledningssystem tydliggör ansvar, rutiner och arbetssätt. Genom ledningssystemet styrs verksamheten så att vi lever upp till ställda krav för intern styrning och kontroll. Samtidigt är det ett verktyg för utveckling och ständig förbättring av verksamheten. Utgångspunkten för ledningssystemet bygger på systematiken kring metoden Planera – Göra – Studera – Agera (Plan-Do-Study-Act). Även det internationella ramverket COSO, som utgör vägledning för arbetet med att uppnå en god intern styrning och kontroll, bygger på samma systematik.

BOLAGETS FÖRUTSÄTTNINGAR

Kommunfullmäktiges budget utgör basen för att upprätta mål och planer tillsammans med styrelsens årliga mål- och inriktningsdokument. I affärsplanen görs en nulägesanalys av bolagets interna och externa förutsättningar, bland annat genom en analys av vår roll i Göteborgs Stad och vilka omvärldstrender och intressenter som påverkar oss. Nulägesanalysen innehåller även en sammanfattning av våra styrkor och utvecklingsområden.

Med ägardirektivet i botten och ovanstående analys som bas identifieras bolagets målbild, strategiska fokusområden samt de affärskritiska kompetenserna.

MÅL, AKTIVITETER OCH UPPFÖLJNING

Bolagets målbild är: upplevd god tillgänglighet, bekymmersfritt resande, effektivt nyttjande av stadens resurser. Dessa mål inklusive mål från kommunfullmäktiges budget och styrelsens mål- och inriktningsdokument är fördelade på olika avdelningarnas verksamhetsplaner. Avdelningschefen är ytterst ansvarig.

Verksamhetsplanerna följs upp månadsvis på varje avdelning. Avvikelse rapporterats till VD. Varje kvartal görs en övergripande verksamhetsuppföljning. Uppföljning och utvärdering av bolagets måluppfyllelse rapporterats till styrelsen i samband med årsrapportering.

LEDNINGSSYSTEM FÖR KVALITET

Kvalitetsledningssystemets syfte är att stödja bolaget i att på ett systematiskt sätt arbeta med att förbättra bolagets övergripande prestanda och skapa en grund för hållbar utveckling. Genom att följa standarden för kvalitet ISO 9001:2015 i sin helhet säkerställer vi att de produkter och tjänster vi erbjuder uppfyller kundkrav och tillämpliga författningskrav. Vi underlättar också möjligheten att öka kundtillfredsställelsen och att hantera risker och möjligheter kopplade till bolagets förutsättningar och mål.

KUNDPROCESSEN

För att lyckas att nå våra mål har vi i samtliga bolagets delar en ständig blick på kundens nuvarande och framtida behov. Vår kundprocess beskriver vad vi gör i vårt dagliga arbete – från stadsutvecklingens tidiga skeden till drift av parkeringslösningar i syfte att uppnå kundlöftet "Våra parkeringslösningar ger dig ett tillgängligt och attraktivt Göteborg". Vi har under 2016 etablerat en struktur för den gemensamma kundprocessen för att mer effektivt nå våra mål.

RISKBASERAT TÄNKANDE

Utöver att ledningssystemet ställer krav på riskbaserat tänkande genomför vi riskanalyser inom ramen för arbetet med intern styrning och kontroll. Vi gör en bolagsövergripande riskbedömning en gång per år, med utgångspunkt i verksamhetens mål och uppdrag. I denna bedömer vi om, och hur, existerande kontroller minskar respektive risk och vad som behöver göras för att säkerställa en tillräcklig hantering av riskerna framöver. De risker som

bedöms som väsentliga lyfts till styrelsen och utgör sedan styrelsens internkontrollplan.

Ett viktigt perspektiv i analysen är risken för oegentligheter och fel, vilket tas med i beräkningen vid bedömningen av samtliga risker. Den övergripande risken för oegentligheter och fel bedöms även som en egen punkt.

Riskbedömningar genomförs även inom andra processer, som det systematiska miljö- och arbetsmiljöarbetet och inom projekt.

FÖREBYGGA OEGENTLIGHETER OCH FEL

Kommunfullmäktige beslutar om policyer, riktlinjer och regler. Dessa styrande dokument ska säkerställa att vi bedriver en verksamhet som är effektiv och speglar vårt uppdrag som en del av staden och de intentioner som politiken har.

Att förstå vad det innebär att arbeta inom staden är en viktig pusselbit för att förebygga oegentligheter. För att säkerställa att alla medarbetare har en grundläggande kunskap genomgår samtliga nyanställda ett introduktionsprogram,

vilket inkluderar en genomgång av de styrande dokument som verkar för att minska risken för oegentligheter.

Dessutom arbetar vi kontinuerligt med att vidareutveckla rutiner, mallar och checklistor. Det ska vara enkelt att göra rätt. I arbetet ingår även att bedöma vilken typer av kontroller och avstämningar som krävs för att säkerställa en god kvalitet, öka spårbarheten och minska risken för oegentligheter.

REVISIONER

För att avgöra om vi efterlever den systematik och det arbetssätt som krävs tas interna stickprov och görs revisioner av ett antal olika aktörer. Förutom den finansiella externrevisionen av de auktoriserade revisorerna genomför Stadsrevisionen en bredare granskning av verksamheten. Utöver detta görs även extern och intern revision av ledningssystemet.

INKÖP OCH UPPHANDLING

Parkeringsbolaget har cirka 830 leverantörer. Inköp av varor och tjänster står för den största delen av företagets

kostnader och är därför ett viktigt led i vårt hållbarhetsarbete, genom de krav vi ställer på våra leverantörer.

En stor del av bolagets inköp sker genom de ramavtal som Göteborgs Stad tecknat med leverantörer. På ramavtalsleverantörerna ställs miljömässiga, sociala och etiska krav i den mån det är möjligt. Utöver ramavtalen sker även inköp inom Parkeringsbolaget på avtal som bolaget själv har upphandlat med leverantörer. Dessa avser främst parkeringsspecifika varor och tjänster, såsom linjemålning, skyltsättning och parkeringsövervakning. Även för dessa avtal ställs hållbarhetskrav.

Inom upphandling och inköp har hållbarhetsarbetet kommit längst inom miljöområdet. Där det är möjligt ställs även krav på social hänsyn vid tjänsteupphandlingar. Syftet är att främja sysselsättningsmöjligheter för personer som står långt från arbetsmarknaden, att stimulera social integration, främja anständiga arbetsvillkor samt lika möjligheter och sociala rättigheter. Social hänsyn är en självklar aspekt i våra större tjänsteupphandlingar, exempelvis i projektet Skeppsbron

Eivor Lindberg och Antonio de los Angeles arbetar för att ständigt utveckla och förbättra vårt ledningssystem.

I Vågmästargatans p-hus har vi byggt 60 nya cykelparkeringar.

SMART ARBETE GER BÄTTRE MILJÖ

Parkeringsbolaget har stor möjlighet att påverka stadens ekologiska hållbarhet genom att utveckla mobilitetslösningar som ökar det hållbara resandet och därmed minskar Göteborgs klimatpåverkan.

Vi arbetar aktivt genom hela kundprocessen – i såväl planering och byggfas som i utvecklandet av marknadslösningar och förvaltning av fastigheter.

Varje år sätter vi miljömål som utgår från det som påverkar miljön mest i vår verksamhet. Det betyder att minimera energiförbrukning och utsläpp till luft från biltrafik och transporter när en parkering planeras, byggs och används. Störst effekt för miljön får vi när vi arbetar tillsammans med våra engagerade samarbetspartners och leverantörer. En tydlig struktur för miljöarbetet har vi genom vårt miljöledningssystem, som är certifierat enligt ISO 14001 sedan juni 2015. Vår ambition är att hela tiden bli bättre.

ETT HÅLLBART GÖTEBORG

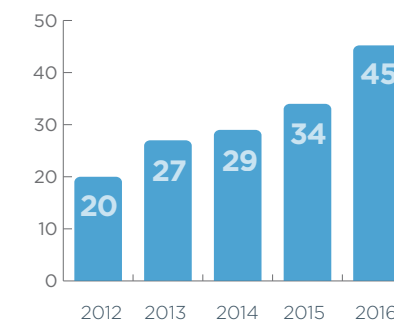
Ett av våra mål är att vi vill erbjuda kunderna ett bekymmersfritt resande som dessutom är hållbart – det ska vara enkelt som göteborgare att leva ett klimatsmart liv.

Våra huvudstrategier för att uppnå detta är att:

- informera om var det finns ledig parkering och hur man hittar dit, både på väg och i vår app för att minska onödig söktrafik
- prioritera parkeringsplatser för bilpooler
- göra det möjligt att ladda elbil
göra det enkelt att byta mellan bil och cykel eller kollektivtrafik

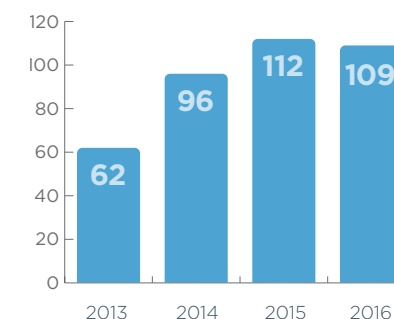
Vi har flera samarbeten igång med näringslivet och andra aktörer i staden kring framtida lösningar. Det kan till exempel vara självkörande och självparkerande bilar, laddning av elbil för de som bor i flerbostadshus och enkla sätt att betala för en resa även om kunden använder olika färdmedel. Under året har vi också startat uthyrning av våra cykelparkeringsboxar och cykelparkeringsrum och utökat parkeringsinformationssystemet med ett antal privata parkeringshus.

LADDPLATSER

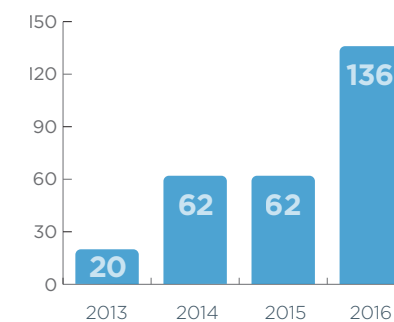
I år har fyra av bolagets egna områden fått nya snabbladdare i samverkan med Göteborg Energi.

BILPOOLSPLATSER

Efterfrågan på bilpoolsplatser har minskat något i år jämfört med 2015 medan det finns bilpoolsplatser på fler av våra egna områden jämfört med förra året.

PARKERINGSPLATS FÖR CYKLAR

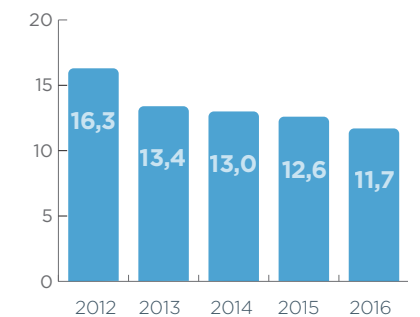
Under åren har vi genomfört flera pilotprojekt där vi testat olika typer av väderskyddad låsbar cykelparkering. Vi har byggt cykelrum, satt upp cykelboxar och ett antal traditionella cykelställ på flera av våra egna parkeringsområden.

2016 vann Parkeringsbolaget Svenska parkeringsföreningens årspris i kategorin miljö för våra regnrabatter i Kviberg.

ELFÖRBRUKNING (kWh/m²)

All el som används är märkt med naturskydds-föreningens Bra Miljöval.

BYGGNATION OCH UNDERHÅLL

Tryggt och säkert! Det är några av ledorden för våra parkeringar men faktum är att vi vet att även parkeringshusens roll förändras i takt med att samhället och transporter förändras. Vår ambition är att de parkeringshus som vi planerar, bygger och renoverar i dag ska ligga steget före och vara framtidens hållbara parkeringshus. För att nå dit använder vi vårt hållbarhetsprogram som innehåller specifika krav för att nå ekologisk och social hållbarhet.

ENERGI

I ett parkeringshus är det framförallt belysningen som drar energi. Vi har under många år arbetat med energieffektiv belysning, till exempel LED, och energibesparande styrning för att minska energiförbrukningen. Det betyder att det ska vara rätt ljus, i rätt mängd, vid rätt tid.

I år är det parkeringshuset Per Dubb vid Sahlgrenska universitetssjukhuset som fått ny LED-belysning och vi ser även effekterna av tidigare års energieffektiviseringar. 2016 har energiförbrukningen per kvadratmeter i parkeringshusen minskat med 7 % och 2012–2016 är minskningen totalt 28 %.

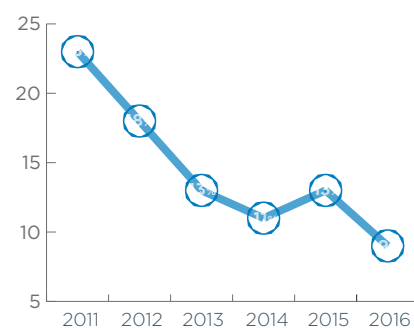
I dag är flera av våra parkeringshus mycket energisnåla. För att komma ännu längre i vår ambition att minska klimatpåverkan har vi genomfört en förstudie med syfte att producera egen el från solceller nästa år. Som en del av Göteborgs Stad, gör vi en detaljerad energikartläggning enligt lagen om energikartläggning i stora företag. Kartläggningen redovisas till energimyndigheten 2017.

ENGAGERADE LEVERANTÖRER OCH MEDARBETARE

ANDEL KÖRTID AV TOTAL ÖVERVAKNINGSTID

Under 2016 har andelen körtid minskat till att vara endast 9 % av övervakningstiden. På fem år, 2011-2016, har andelen körtid av övervakningstid minskat med hela 61 %. Det innebär en besparing på totalt 78 ton koldioxid.

TRANSPORTER

Vi, tillsammans med våra leverantörer av övervakningstjänster, jobbar hårt för att använda bilen så lite som möjligt när vi övervakar parkering. Genom att minimera bilkörandet minskar vi också utsläpp av koldioxid och påverkan på klimatet.

EGNA TRANSPORTER

Miljöpåverkan från transporter av egen personal kan vara stor. Vi jobbar därför

NYHET 2017!

Under nästa år kommer vi att ha 700 nya betalautomater som är drivna av solenergi. Det sparar 12,5 ton CO₂ varje år.

Nya betalautomater

100 % MILJÖBILAR

0 RESOR MED FLYG UNDER 50 MIL

inom flera områden för att använda så lite fossilt drivmedel som möjligt. Vi använder vår tjänstebilpool, och för kortare resor har vi tjänstecyklar och kollektivtrafikkort.

Våra bilar går främst på grön gas och el, därför är vår förbrukning av bensin mycket låg, endast 0,007 l/km, vilket motsvarar ungefär fem matskedar bensin per mil.

Vi följer Göteborgs Stads policy för resor i tjänst. Det innebär att årets alla

tjänsteresor under 50 mil gjordes med tåg.

För att uppmuntra till förändrade resvanor till och från arbetet erbjuder bolaget alla fastanställda Västtrafiks företagskort som förmån och Göteborgs Stads cykelförmån. Årets resvaneundersökning visar att 79 procent av personalen valde att utnyttja kollektivtrafikerbjudandet. Vi deltog också i Trafikkontorets utmaning "En cykelvänlig arbetsplats" för fjärde året i rad.

Antigona Alushaj tycker bara att det finns fördelar med att gå istället för att använda bilen i tjänsten. "Det gör mig mer effektiv", säger hon.

"Min uppgift är att se till att människor inte får kontrollavgifter!"

ANTIGONA ALUSHAJ,
PARKERINGSVAKT

På fem år har Parkeringsbolaget minskat andelen övervakning med bil med 61 procent och därmed också minskat utsläpp med 78 ton koldioxid. En av dem som bidragit till detta är Antigona Alushaj.

"Personligen ser jag bara fördelar med att gå - av flera skäl. Den mest uppenbara är så klart miljömässigt, men att gå gör mig faktiskt mer effektiv. Vår främsta roll är ju att hjälpa människor, att informera om hur de kan parkera rätt, så de slipper kontrollavgifter. Och genom att vi går så mycket är vi mer tillgängliga nu. De ser oss på långt håll och vi kan vara mer aktiva. Människor vänder sig gärna till oss i uniform och blir glada när vi svarar på deras frågor. Vi fungerar lite som guider och det gillar jag! Ibland måste vi ha bilen, det är svårt att komma undan, men det är jättebra att vi går så mycket mer nu än för några år sedan. Så, jag får friskt luft, gratis motion och träffar massor med människor. Det var lite därför jag sökte det här jobbet."

78 % FRISKNÄRVARO

I april 2016 flyttade Parkeringsbolaget till nya lokaler på Ävägen 17J i Gårda.

MOTIVERADE MEDARBETARE - ETT MÅSTE!

För att utföra vårt uppdrag för Göteborg på bästa sätt har Parkeringsbolaget anställt ny kompetens och antalet medarbetare har ökat under de senaste åren. Parkeringsbolaget har nu 73 tillsvidareanställda medarbetare, 37 kvinnor och 36 män. Under 2016 anställde vi åtta personer och fem slutade.

Vi följer kontinuerligt upp sjukfrånvaron och arbetar aktivt för att behålla den låga sjukfrånvaron. I nära samarbete med företagshälsovården erbjuder vi individuellt anpassad friskvård, genom att vartannat år erbjuda en hälsoprofilsbedömning med uppföljning. Vi deltog i stadens undersökning Nöjd medarbetarindex 2016 och resultatet redovisas i början av 2017.

I april flyttade bolaget till nya lokaler i Gårda, för att skapa mer ändamålsenliga lokaler. Alla medarbetare deltog innan flytten i arbetet med kontorets utformning och för att ta fram trivseregler.

STRATEGISK KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Bolaget har ett systematiskt arbete med strategisk kompetensförsörjning. Syftet är att kunna utföra vårt uppdrag och nå våra mål, att stärka vårt varumärke och

uppfylla vårt kundlöfte, att vara en attraktiv arbetsgivare och att öka beredskap och förmåga att effektivt hantera förändringar.

Bolaget arbetar i dag med att stärka varumärket genom Employer Branding. Under året har vi haft projekt ihop med Chalmers Entreprenörsskola och vi anställer studenter som säsongsarbetare på kundtjänst. Vi identifierar framtida chefer genom att delta i Göteborgs Stads program Morgondagens ledare.

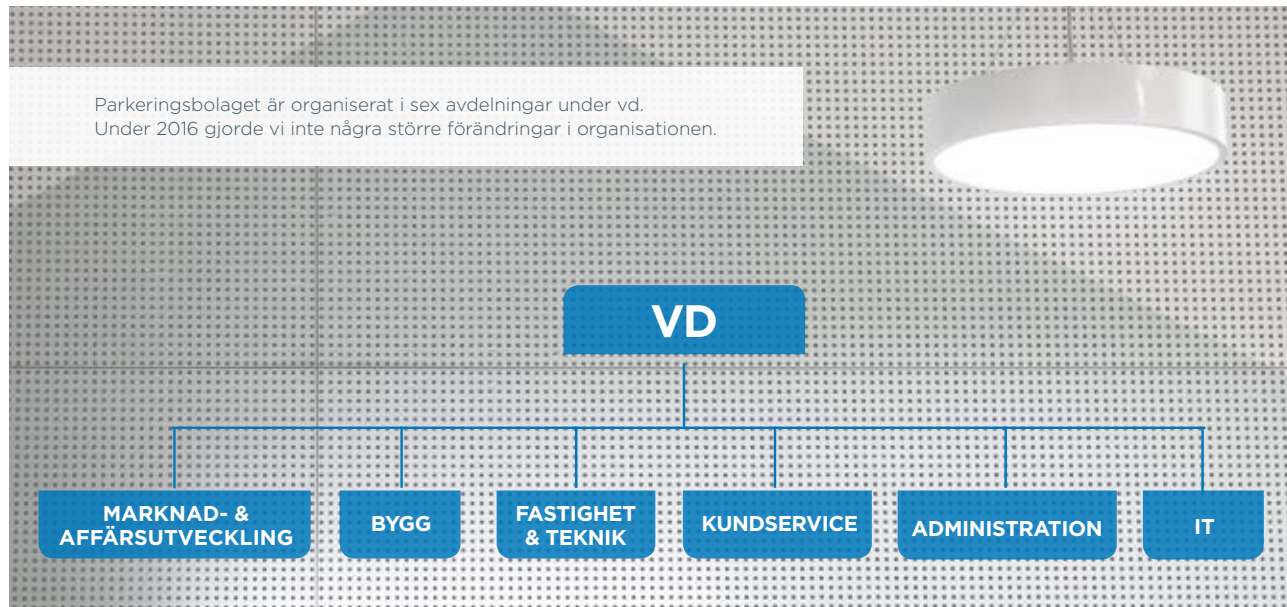
Kompetensbehovet på kort och lång sikt identifieras i affärsplanen. Varje avdelning tar därefter fram kompetensmål i en kompetensförsörjningsplan. Vid utvecklingssamtalen som varje medarbetare årligen har med sin chef skapas en individuell utvecklingsplan som ska bidra till att kompetensförsörjningsplanen uppnås. Vi utvärderar årligen om vi uppnått önskad effekt.

I mars genomfördes en revision för att diplomera bolagets process för strategisk kompetensförsörjning. Genom diplomeringen, som genomfördes av BRG, har vi fått bevis för att vi har en bra och fungerande process. Strategisk kompetensförsörjning är integrerat i ledningssystemet för kvalitet, miljö och arbetsmiljö.

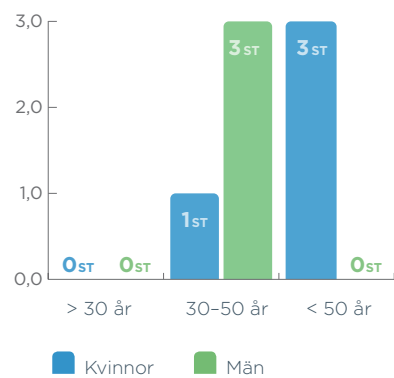
AVTAL OCH MEDBESTÄMMANDE

Vi hanterar våra personalfrågor enligt gällande lagar och kollektivavtal med arbetsgivarorganisationen Fastigo. Aktuella frågor tas upp i samverkansrådet där fackförbunden är representerade. På bolaget finns två fackliga förbund – Unionen och Kommunalarbetsförbundet. På bolagets styrelsemöten deltar arbetstagare från Unionen. Löner sätts på individuell nivå, utifrån kompetens och prestation. Osakliga löneskillnader på grund av kön förekommer inte.

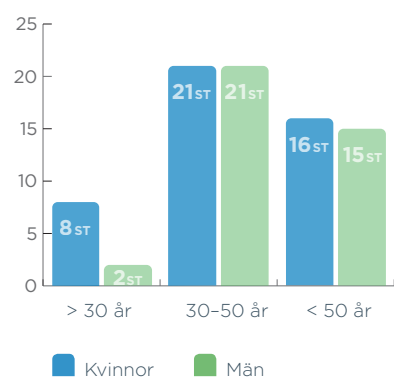

ÅLDERSFÖRDELNING OCH KÖN FÖR LEDNING 2016

ÅLDERSFÖRDELNING OCH KÖN FÖR MEDARBETARE 2016

SYSTEMATISKT ARBETSMILJÖARBETE

Sedan 2015 har bolaget ett certifierat arbetsmiljöarbete enligt standarden OHSAS 18001:2007. Genom att följa de kraven uppfylls också föreskriften Systematiskt arbetsmiljöarbete. Certifikatet gäller i tre år och tre uppföljande revisioner har hittills genomförts. Systematiken i arbetsmiljöarbetet handlar om att på årsbasis göra riskbedömningar, genomföra åtgärder och följa upp att åtgärderna gett en önskvärd effekt. Uppföljningen av arbetsmiljöarbetet sammanställs i en rapport till styrelsen.

2016 kom den nya föreskriften från Arbetsmiljöverket – ”Organisatorisk och social arbetsmiljö”. Den tar upp frågor om ohälsosam arbetsbelastning, arbetstidens förläggning och kränkande särbehandling. Vi har genomfört utbildningar för chefer och medarbetare i syfte att höja kunskapen om hur vi ska förebygga och hantera frågorna.

De inrapporterade tillbud och olyckorna har ökat sedan föregående år. I år har 4 olyckor och 4 tillbud rapporterats. En av förklaringarna till detta är att vi har medvetandegjort vikten av att rapportera olyckor och tillbud för

att förbättra arbetsmiljön. Ingen av olyckorna har orsakat sjukskrivning.

LIKABEHANDLING

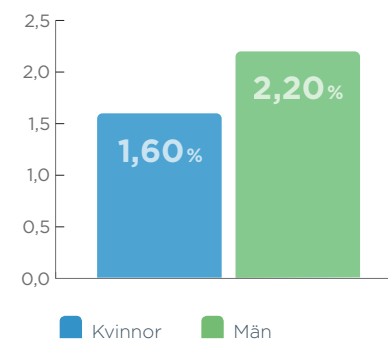
I vårt arbete med jämställdhet och mångfald har bolaget en likabehandlingsplan som revideras varje år och fastställs av styrelsen. Genom likabehandlingsplanen arbetar vi med de åtgärder som behövs för att främja lika rättigheter och möjligheter och förebygga diskriminering. Vårt mål är en jämnare könsfördelning i de yrkesgrupper där ena könet är överrepresenterat. I vår rekryteringsprocess bedöms alla ansökningar efter likabehandlingens diskrimineringsgrunder och kompetens. Under hösten har några avdelningar samt representanter för ledningsgruppen och HR-funktionen utbildats i normkritik.

DET STEGVISA JOBB- OCH KUNSKAPSLYFTET

I samarbete med Framtiden, Arbetsförmedlingen, Arbetsmarknad och vuxenutbildning deltar vi i projektet ”Det stegvisa jobb- och kunskapslyftet i Göteborgs Stad”. Projektets syfte är att skapa jobb för nyanlända.

SJUKFRÅNVARO UPPDELAT PÅ KÖN 2016

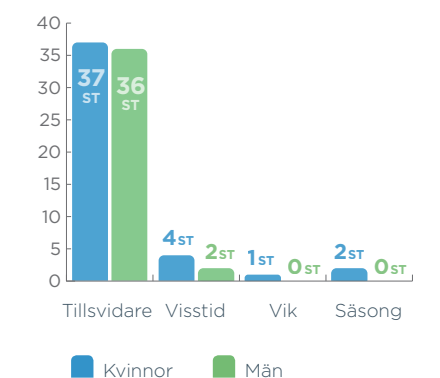

UTBILDNINGSTIMMAR PER ANSTÄLLD/ÅR

PER PERSONALKATEGORI OCH KÖN VARAV UTBILDNINGSTIMMAR I NORMKRITIK 2016

Tjänstemän kvinnor	19,5 tim/pers
Tjänstemän män	11 tim/pers
Varav normkritik	
Män	0,5 tim/pers
Kvinnor	1,5 tim/pers
Kollektivanställda kvinnor	11,5 tim/pers
Kollektivanställda män	11,5 tim/pers
Varav normkritik	
Kvinnor	3,5 tim/pers
Män	3,5 tim/pers

FÖRDELNING AV ANSTÄLLDA UTIFRÅN KÖN, ANSTÄLLNINGSFORM OCH ÅRSCYKLER

VÅRT UPPDRAG

Vår tjänst heter Parkering Göteborg. Vårt mål med den är att våra kunder – som bor, besöker och arbetar här – ska uppleva staden som tillgänglig och attraktiv. Även när staden växer snabbt. Vi vill vara en aktiv del av Göteborgs utveckling genom att skapa attraktiva parkerings- och mobilitetslösningar. Så medverkar vi till hållbara resvanor!

Att skapa hållbar mobilitet i Göteborg kräver samverkan med andra aktörer. Vi ser oss som en viktig länk i den kedja som kan åstadkomma bekymmersfritt resande och en känsla av god tillgänglighet till staden och dess resurser. Bolaget ska också medverka till att samordna parkeringserbjudanden och ta en aktiv roll i stadsutvecklingen. För att lyckas måste vi som organisation och medarbetare vara lyhörda, nytänkande och pålitliga. Detta är kärnvärden som ligger i linje med Göteborgs Stads förhållningssätt.

För att uppnå vår målbild styr vi vårt utvecklingsarbete med tre strategiska fokusområden:

- enhetligt kunderbjudande
- förändrade resvanor och förenklat resande
- aktiv roll i stadsutvecklingen

SÅ SKAPAR VI ETT ENHETLIGT ERBJUDANDE

För att få en tydlig avsändare för stadens alla parkeringsplatser har vi tagit fram en varumärkesplattform för Parkering Göteborg och under 2016 har vi arbetat med en strategi för att på bästa sätt göra den synlig gentemot våra kunder. Trafikkontoret och Parkeringsbolaget jobbade gemensamt fram ett förslag på riktlinjer för parkeringsverksamhet på kommunal mark som antogs av kommunfullmäktige. Dessa riktlinjer leder nu till att alla kunder behandlas lika – oavsett var på kommunal mark man parkerar.

SÅ FRÄMJAR VI FÖRÄNDRADE RESVANOR OCH FÖRENKLAT RESANDE

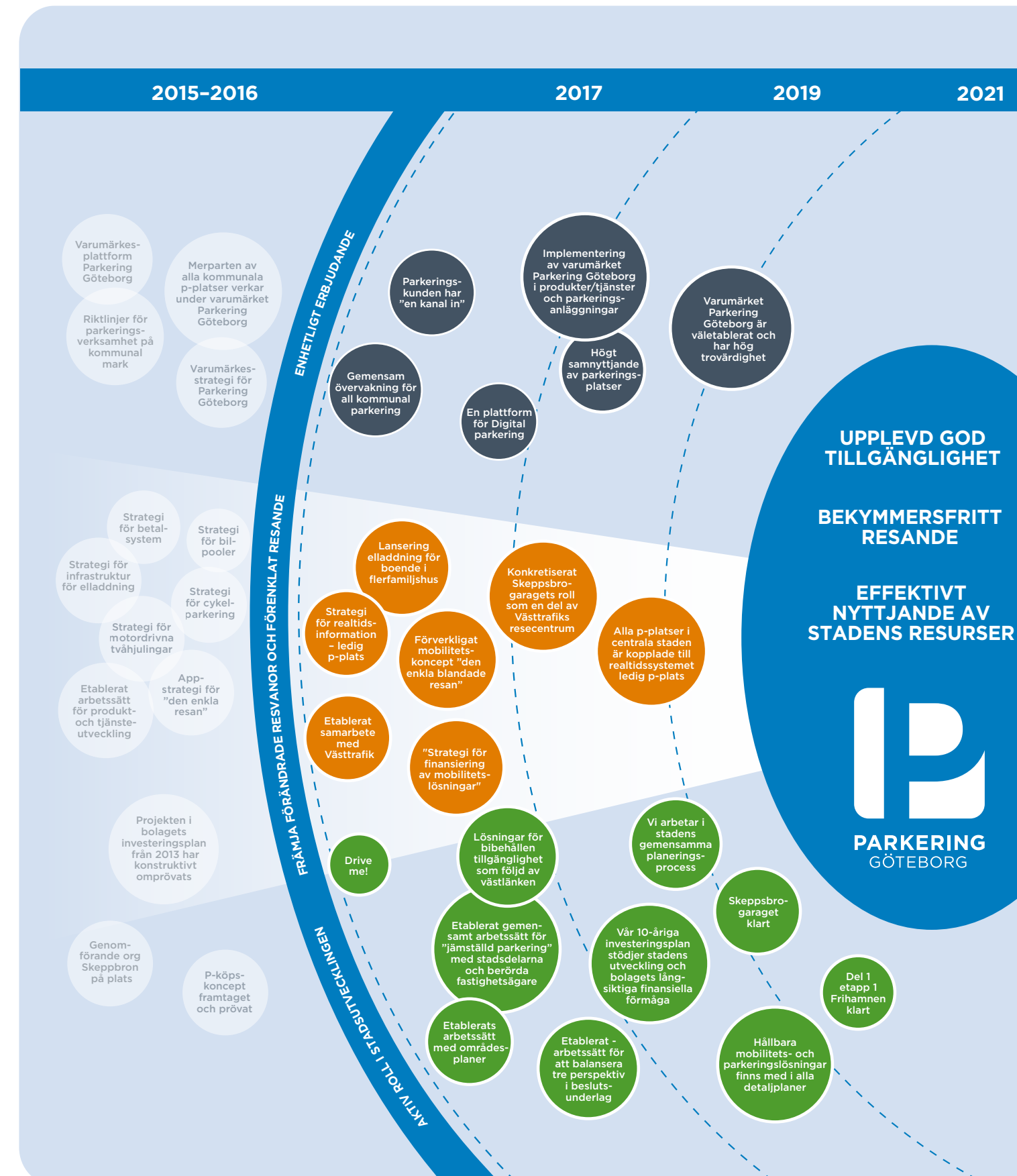
Våra parkeringslösningar och tjänster ska uppmuntra till nya beteendemönster och främja förändrade resvanor. Våra anläggningar ska fungera som lättillgängliga noder för kunder med bil – där det är lätt att fortsätta färden mot målet genom

att byta till cykel eller kollektivtrafik. Parkering Göteborg gör det enklare för kunden att resa, hitta ledig yta och betala. Vi bidrar till att stadens resurser utnyttjas på ett effektivt och hållbart sätt.

SÅ TAR VI EN AKTIV DEL I STADSUTVECKLINGEN

Genom vår kompetens och helhetssyn bidrar vi till stadens planeringsprocess. Det gör att vi kan skapa hållbara och flexibla parkeringsanläggningar som kan anpassas efter kundernas förändrade behov och beteenden. Våra lösningar ger göteborgare och besökare ett tillgängligt och attraktivt Göteborg.

Vår verksamhet ska drivas så att vi skapar ekonomiskt utrymme för att kunna agera långsiktigt hållbart för stadens bästa. Under 2016 fattades exempelvis beslut om genomförandeavtal för parkeringsanläggningen på Skeppsbron. Skanska har upphandlats som samverkansentreprenör i detta unika projekt – där människan står i fokus, inte bilen.

Vår viktigaste målgrupp är våra kunder, det vill säga, boende, besökare och verksamma som parkerar.

VÅRA MÅLGRUPPER

I varumärkesarbetet för Parkering Göteborg har vi under 2016 identifierat målgrupper för vår varumärkeskommunikation. Med dessa målgrupper som utgångspunkt genomfördes en intressentanalys – för att eventuellt komplettera med fler intressenter. Och för att prioritera de som är viktigast för oss.

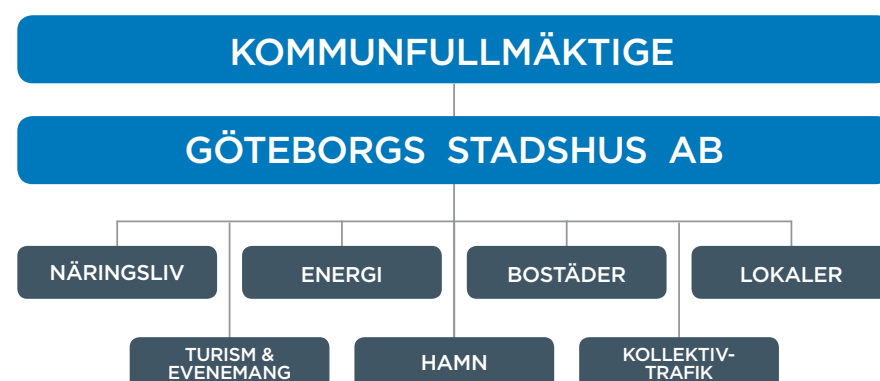
Bolagets intressenter identifierades utifrån frågorna:

- Vilka påverkar oss eller vilka påverkas av vår verksamhet?
- Varför är den aktuella målgruppen en intressent?

Intressenterna prioriterades sedan efter vilka som är viktiga när det gäller påverkan på bolagets möjligheter att nå målbilden: upplevd god tillgänglighet, bekymmersfritt resande, effektivt nyttjande av stadens resurser och utifrån hållbarhetsaspekterna (ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet). Förutom nedanstående prioriterade målgrupper identifierades också medborgare i Göteborgs Stad, företagare, aktörer inom innovation, akademien och media som intressenter.

INTRESSETER	VARFÖR VIKTIG?	INTRESSENTRAV	INTRESSENTDIALOG	NYCKELOMRÅDEN
PARKERINGSKUNDER	God kännedom om kundens behov, beteende och förväntningar för att nå målbilden och nöjda kunder.	Enkelt att hitta och betala för parkeringar i trygga och säkra miljöer.	Löpande NKI-undersökningar Relevanta kundundersökningar	<ul style="list-style-type: none"> • Relevanta betalssystem • Realtidsinformation • Produkt- och tjänstutveckling • Drift och underhåll • Bemötandet
AFFÄRSPARTNERS	Tillsammans löser vi kundernas behov av tillgänglighet och god mobilitet.	Nöjda kunder Affärsmässighet	God samverkan och kontinuerlig dialog.	<ul style="list-style-type: none"> • Hela-staden-perspektiv med våra kommunala bolagspartners. • Affärsmässiga överenskommelser som bidrar till att uppfylla vår målbild och nöjda kunder.
SAMARBETSPARTNERS	Kommunala och regionala organisationer som vi arbetar med för att skapa förutsättningar för hållbart resande i en attraktiv och tillgänglig stad.	Bidra till fullmäktiges och regionens mål.	God samverkan och kontinuerlig dialog.	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiv i stadsutvecklingsprocessen.
ÄGARE/POLITIKER	Fullmäktiges mål ska uppnås och stadens policys och riktlinjer ska efterlevas	Styrning Insyn Kontroll Ekonomisk långsiktighet	Styrelsemöten, presidiummöten med berörda nämnder och styrelser samt ägardialoger.	<ul style="list-style-type: none"> • Bra beslutsunderlag • Tidig och relevant information i beslutsärenden • God ekonomisk rapportering och verksamhetsuppföljning • God internkontroll
MEDARBETARE	Medarbetarnas kompetens och engagemang ger oss genomförandekraft i det vi ska åstadkomma.	Delaktighet Kompetensutveckling Arbetsmiljö och hälsa	Företagsgemensam arbetsdag kring affärsplan Framtagande av avdelningsvisa verksamhetsplaner Individuella medarbetarsamtal Företagsgemensamma kontorsträffar i samband med styrelsemöten	<ul style="list-style-type: none"> • Gemensam målbild • Kompetensutveckling • Likabehandling
LEVERANTÖRER/ ENTREPRENÖRER	Leverantörernas kompetens säkerställer hög kvalitet i vår leverans och är en viktig del av vårt kundmöte.	Affärsmässighet Beställarkompetens	Uppföljning samt dialogmöten för utveckling Gemensamma utbildningar	<ul style="list-style-type: none"> • Tydlighet när det gäller deras roll i Parkering Göteborg • Delaktighet

LOKALKLUSTRET

Göteborgs Stads bolag ägs av koncernbolaget Göteborgs Stadshus AB. Inom koncernen är bolagen indelade i sju underkoncerner eller kluster efter olika politikområden. Higab AB är moderbolag inom Lokalklustret med dotterbolagen Förvaltnings AB GöteborgsLokaler, Göteborgs Stads Parkerings AB och Älvstranden Utveckling AB.

UPPDRAG

De fyra bolagen i Lokalklustret har många gemensamma beröringspunkter men arbetar utifrån olika uppdrag. Higab äger, förvaltar och utvecklar fastigheter inom näringsliv, utbildning, kultur och idrott. Ägardirektivet betonar framför allt uppgiften att vårda och utveckla stadens kulturfastigheter.

GöteborgsLokaler förvaltar kommersiella lokaler för butik, kontor och kommunal verksamhet. Här ligger tonvikten på stadens torg då uppdraget är att skapa lokala och levande handels- och mötesplatser i Göteborg.

Göteborgs Stads Parkerings AB bidrar till en tillgänglig, attraktiv och hållbar stad genom att utveckla parkerings- och mobilitetslösningar. Vi erbjuder park-

ering för bilar, cyklar och betalningslösningar som förenklar resandet och främjar förändrade resvanor.

Älvstranden Utveckling har i uppdrag att förverkliga Vision Älvstaden. Tillsammans med Göteborgs Stads planerande förvaltningar och näringslivet utvecklar bolaget en inkluderande, grön och dynamisk innerstad runt älven.

NYCKELTAL FÖR LOKALKLUSTRET 2016-12-31

	2016	2015
Lokalyta, ägd och förvaltd, m ²	1 406 003	1 445 033
Parkeringsplatser, antal*	41 845	42 427
Uthyrningsgrad, %	92,8	91,3
Marknadsvärde, mnkr	19 997	18 492
Bokfört värde, mnkr	9 296	9 297
Hysesintäkter, mnkr	1 406	1 075
Fastighetsinvesteringar, mnkr	591	434
Årets resultat efter finansiella poster, mnkr	517	310

* Parkeringsbolaget, egna och förvaltda parkeringsplatser

GRI-INDEX

OM VÅR HÅLLBARHETSREDOVISNING

För fjärde året i rad redovisar vi vårt hållbarhetsarbete. 2016 är första gången vi fullt ut redovisar i enlighet med riktlinjerna i GRI Global Reporting Initiative, nivå core. Den data och information som presenteras avser år 2016 och omfattar

hela Göteborgs Stads Parkerings AB:s verksamhet. Eftersom det är första året vi rapporterar enligt GRI nivå core har vissa mätningar tagits fram för första gången och kan inte exakt jämföras med tidigare år. Hållbarhetsredovisningen är kombinerad med årsredovisningen men hållbarhetsinformationen

är inte granskad av tredje part. Vår bedömning är att informationen uppfyller kraven enligt GRI.

Under året har vi genomfört en väsentlighetsanalys och en intressentanalys. Hur vi har tagit fram de väsentliga aspekterna beskrivs på sidan 22. Hur vi har tagit fram våra viktigaste intressenter

beskrivs på sidan 36–37. Gruppen som genomförde intressentanalysen var representanter från bolagets olika kompetenser och funktioner och leddes av kommunikationschef och verksamhetsutvecklare.

Utifrån väsentlighetsanalysen och intressentanalysen har vi identifierat vilka nyckelområden som är viktiga för att uppfylla intressenternas krav och förväntningar.

Nedan redovisas de aspekter och indikatorer som vi bedömt som mest väsentliga för bolaget och intressenterna.

KONTAKTUPPGIFTER:

Kommunikationschef Maria Berntsson, maria.berntsson@p-bolaget.goteborg.se, 031-774 37 00.

STANDARDKOD	BESKRIVNING	LÄSHÄNVISNING/KOMMENTAR
STANDARDUPPLYSNINGAR		
Strategi och analys		
G4-1	VD-ord	s 5
Organisationsprofil		
G4-3	Organisationens namn	s 5
G4-4	De viktigaste varumärkena och tjänsterna	s 6–13
G4-5	Placering av företagets huvudkontor	s 72
G4-6	Länder som företaget är verksam i	s 38
G4-7	Ägarstruktur och företagsform	s 38
G4-8	Marknader	s 38
G4-9	Organisationens storlek	s 49
G4-10	Personalstyrka	s 33
G4-11	Andel anställda med kollektivavtal	s 31
G4-12	Leverantörskedja	s 23
G4-13	Betydande organisatoriska förändringar under redovisningsperioden	s 32
G4-14	Beskrivning av hur organisationen följer försiktighetsprincipen	s 22–23
G4-15	Anslutning till externa deklarerationer, principer eller andra initiativ	s 15
G4-16	Medlemskap i organisationer	Se fotnot ¹
Identifierade väsentliga aspekter och avgränsningar		
G4-17	Organisationsstruktur	s 40–42
G4-18	Process för att definiera redovisningens innehåll	s 40–42
G4-19	Väsentliga aspekter	s 40–42
G4-20	Intern omfattning och begränsning	s 22–23
G4-21	Extern omfattning och begränsning	s 22–23
G4-22	Förklaring till förändring av tidigare angiven information	s 40–42
G4-23	Betydande förändringar i omfattning, avgränsningar eller mätmetoder	s 40–42

¹ Svepark

STANDARDKOD	BESKRIVNING	LÄSHÄNVISNING/KOMMENTAR
Intressentrelationer		
G4-24	Organisationens intressenter	s 36–37
G4-25	Tillvägagångssätt för att identifiera intressenter	s 36–37
G4-26	Intressentengagemang	s 36–37
G4-27	Viktiga frågor som kommunicerats med intressenter	s 6, 16–19, 36–37
Redovisningens profil och omfattning		
G4-28	Rapporteringsperiod	s 40–42
G4-29	Tidpunkt för senaste redovisning	s 40–42
G4-30	Rapporteringscykel	s 40–42
G4-31	Kontaktpersoner	s 40–42
G4-32	GRI-index	s 40–42
G4-33	Policy och praxis avseende externt bestyrkande	s 40–42
Styrning, åtaganden och engagemang		
G4-34	Struktur för bolagsstyrning	s 44
Etik och integritet		
G4-56	Organisationens värden, principer, standarder och normer för beteende som uppförandekod och etisk policy	s 22–23
SPECIFIKA STANDARDUPPLYSNINGAR		
	Styrning och uppföljning	s 22–23
G4-EC1	Direkt ekonomiskt värde	s 51–53, 55
EN Miljömässiga indikatorer		
	Styrning och uppföljning	s 22–23, 25
Energi		
G4-EN6	Minskad energiförbrukning	s 27
Produkter och tjänster		
G4-EN27	Begränsning av påverkan av produkter och tjänster	s 25–29
Transport		
G4-EN30	Transporters miljöpåverkan	s 28–29

GRI-INDEX

STANDARDKOD	BESKRIVNING	LÄSHÄNVISNING/KOMMENTAR
LA Indikatorer för anställningsförhållanden och arbetsvillkor		
	Styrning och uppföljning	s 22-23, 31-32
Anställning		
G4-LA1	Antal anställda och personalomsättning	s 31-33
Hälsa- och säkerhetsarbete		
G4-LA6	Arbetsrelaterade olyckor och sjukdomsfall	s 32-33
Utbildning		
G4-LA9	Utbildningstimmar per anställd och år, fördelat på personalkategorier	s 33
G4-LA10	Program för kompetensutveckling	s 31
G4-LA11	Andel medarbetare med regelbundna utvecklingssamtal	s 31
Lika lön för kvinnor och män		
G4-LA13	Grundlöner och ersättningar för kvinnor och män	s 31, 59
HR Indikatorer för mänskliga rättigheter		
	Styrning och uppföljning	s 22-23, 31-32
G4-HR2	Utbildningstimmar varav utbildning i mänskliga rättigheter	s 33
SO Indikatorer för samhällsfrågor		
	Styrning och uppföljning	s 22-23
G4-SO1	Samarbeten med påverkan på samhället	s 32
Antikorruption		
	Styrning och uppföljning	s 22-23
G4-SO3	Risk relaterad till korruption	s 22-23
PR Indikatorer för produktansvar		
	Styrning och uppföljning	s 22-23, 6
G4-PR5	Resultat av mätning av kundnöjdhet	s 11

Under kulturkalaset fanns vi på plats i Bältesspännarparken för att prata Parkering Göteborg. Vi bjöd på en cykeljonglör och en cykeltaxi som körde besökare till sin parkeringsplats.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och VD avger härmed redovisning för räkenskapsåret 2016-01-01-2016-12-31 för Göteborgs Stads Parkerings AB, organisationsnummer 556119-4878.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Göteborgs Stads Parkerings AB är ett helägt dotterbolag till Higab AB, organisationsnummer 556104-8587, vilket ägs i sin helhet av Göteborgs Stadshus AB och därmed av Göteborgs Stad. Göteborgs Stadshus AB är uppdelat i kluster och Parkeringsbolaget ingår i Lokalklustret med Higab AB som moderbolag. Övriga dotterbolag till Higab är Förvaltnings AB Göteborgs Lokaler och Älvstranden Utveckling AB

STYRDOKUMENT

Parkeringspolicy

Till vägledning för Parkeringsbolaget och övriga kommunala aktörer finns en parkeringspolicy som Kommunfullmäktige antog 2009. Den ger anvisningar om inriktning för planeringen av det framtida parkeringsutbudet och de prioriteringar som är viktiga för att stärka staden. Parkeringspolicyen styr mot att parkering som idag används av yrkesverksamma ska minska eller omvandlas till besöksparkering, och att viss gatuparkering ska ersättas med parkering på tomtmark. Arbetet med att förverkliga policyen pågår tillsammans med trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret samt miljö- och klimatanmännen och alla andra bolag och förvaltningar som erbjuder parkeringsplatser. Under 2016 antog kommunfullmäktige riktlinjer för parkeringsverksamhet på kommunal mark som ytterligare förtydligar parkeringspolicyens intentioner och skapar förutsättningar för oss att erbjuda hållbara parkeringslösningar.

Bolagsordning och ägardirektivet

Förutom att förvalta och utveckla befintliga parkeringsanläggningar innebär ägardirektivet att Parkeringsbolaget aktivt ska arbeta med framtidens parkerings- och mobilitetslösningar både för bil och cykel för att öka tillgängligheten till staden och främja nya resvanor. Bolaget ska medverka i stadsplaneringsprocessen för att i ett tidigt skede kunna påverka utformning och innehåll i de planarbeten som kommunen driver. Parkeringsbolaget ska därför ta en aktiv roll i stadsutvecklingen och bidra till att skapa en långsiktigt hållbar stad och främja hållbart resande. Bolaget ska också medverka till att samordna parkeringserbjudanden som stadens förvaltningar och bolag har för att skapa en likabehandling och erbjuda ett enhetligt erbjudande oavsett var på kommunal mark man parkerar. Vidare ska Parkeringsbolaget drivas på ett sådant sätt att vi skapar ekonomiskt utrymme för att kunna agera långsiktigt hållbart för stadens bästa. Ägardirektivet pekar tydligt ut att bolagets verksamhet ska bedrivas utifrån hållbarhet i tre dimensioner: social, ekologisk och ekonomisk.

Det kommunala ändamålet

Bolagets kommunala ändamål är att samordna och stärka stadsutvecklingen inom parkeringsverksamheten.

Med riktlinjer för kommunal parkering enligt parkeringspolicyen finns

förutsättningar för att uppfylla ägardirektiv och det kommunala ändamålet.

Under 2016 har bolaget fördjupat sitt uppdrag genom ett fördjupat samarbete med de andra kommunala bolagen och förvaltningarna för att kunna erbjuda ett enhetligt erbjudande oavsett på vilken kommunal parkering kunden väljer, Parkering Göteborg.

Parkeringsbolaget äger idag lokaler som hyrs ut för kommersiella ändamål. Göteborgs Lokaler har i uppdrag att sköta förvaltningen av dem. Som ett led i renodling av bolagets verksamhet såldes delar av Haga 31:5. Vi har kvar ägandet av parkeringsdelen av fastigheten.

Utöver detta bedriver bolaget en mindre del parkeringsverksamhet för privata aktörer, motsvarande 2 % av den totala omsättningen. Syftet med samverkan är att bibehålla tillgängligheten på strategiska platser eller temporärt i ett område som är under ombyggnation.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Samarbetet med stadsdelsförvaltningarna har intensifierats för att även deras parkeringsbehov bättre ska tillgodoses och att deras parkeringsplatser skall kunna användas effektivare. Detta gör att vi nu samarbetar med alla stadens bolag och förvaltningar som äger parkeringsplatser inom det vi kallar Parkering Göteborg. Parkering Göteborg är en parkeringsstruktur som syftar till att utnyttja kommunens alla parkeringsplatser effektivare och

utveckla ett attraktivt och enhetligt erbjudande för alla parkeringskunder.

Under året har vår digitala tjänsteplattform skapats som gör det lätt för kunden att hitta och betala och som lanserades i januari 2017. Bolagets utmaning är att framöver utöka med nya mobilitetstjänster som ökar tillgängligheten och främjar ett hållbart resande.

Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för parkering på kommunal mark vilket är en viktig förutsättning för att parkerings- och mobilitetstjänster ska kunna erbjudas på alla kommunalt ägda parkeringsplatser.

Tillsammans med trafikkontoret har vi idag gemensam övervakning i flera delar av Göteborg vilket stärker samverkan i staden och gör att kunden möter en aktör istället för två.

Parkering Göteborg ställer krav på vår organisations förmåga att tidigt och aktivt vara med i stadens utveckling samt utveckla tjänster som även stödjer kundernas förändrade behov och förväntningar. För att möta detta har vår organisations kompetens förstärkts ytterligare under året.

Minskat antal platser

Göteborg växer och förtäts när nya bostäder byggs. En del av denna byggnation kommer att göras på den mark som bolaget idag arrenderar av fastighetskontoret och erbjuder parkering på, men även där bolaget idag har parkeringshus. Under 2016 försvann drygt 200 centralt belägna parkeringsplatser.

Digital tjänsteplattform

Under 2016 har vi jobbat intensivt med att förverkliga app-strategin vars syfte är att skapa en tjänsteplattform där kunden både kan betala och hitta parkering.

Den lanserades i början av 2017 och kommer att innebära stora förändringar.

Vi har också förberett för att under våren 2017 lansera 700 solcellsdrivna betalautomater för att göra det möjligt att spara energi, men också för att automaterna kan kopplas ihop med vårt realtidssystem som visar lediga parkeringsplatser. I oktober kom nya mynt och därför har nuvarande betalautomater uppgraderat.

Under året började vi arbeta med att ta fram en kundportal som samlar alla parkeringstjänster på både gatumark och kommunal tomtmark i Göteborg på ett och samma ställe. Planen är att den ska lanseras före sommaren 2017. Redan idag kan vi erbjuda en digital självservice där man hyr parkering och köper p-tillstånd.

Försäljning av Haga 31:5

I enlighet med KF:s beslut att renodla och effektivisera bolagens verksamheter har lokaldelen av fastigheten Haga 31:5 sålts till Wallenstam. Parkeringsanläggningen som ingick i fastigheten har styckats av och ägs fortsatt av Parkeringsbolaget och är en strategisk parkeringsanläggning för att säkerställa god tillgänglighet till staden.

Parkeringen på Saltholmen och i Långedrag

Parkeringsbolaget arbetar med åtgärder för att öka möjligheten för fler boende, besökare och verksamma att parkera på Saltholmen och i Långedrag och på så sätt öka tillgängligheten för fler till Södra Skärgården. Förslaget att ändra villkoren och göra om de förhyrda platserna till p-tillståndspatser – för att göra det möjligt för fler att nyttja de befintliga parkeringsplatserna som under vissa perioder inte

nyttjas – väckte häftig kritik från boende i Södra skärgården.

Kommunfullmäktige beslutade i maj att staden fortsatt ska erbjuda förhyrda platser och kommunstyrelsen ska återkomma till kommunfullmäktige med förslag om hur parkeringssituationen kan förbättras och utökas på Saltholmen/Långedrag. T-Puls (trafik- och parkeringsutredning Långedrag/Saltholmen), pågår och stadsledningskontoret kommer att redovisa resultatet till kommunstyrelsen efter sommaren 2017.

Parkeringsbolaget har under året arbetat i en arbetsgrupp tillsammans med boende på öarna och på fastlandet. Syftet har varit att ta fram åtgärder som kan förbättra parkeringssituationen i området redan till sommaren 2017. Efterfrågan på parkering ökade markant i området under sommaren 2016 och kortsiktiga lösningar krävs redan nu för att skapa en hållbarare parkeringssituation i avvaktan på förslagen från T-Puls.

Parkeringsanläggning på Skeppsbron

Kommunfullmäktige fattade beslut om detaljplan för Skeppsbron 2014-06-05. Parkeringsbolaget fick då uppdrag att bygga 700 parkeringsplatser i två plan. I juni 2016 fattade styrelsen beslut om att genomföra projektet och beräknad investeringsram uppgår till 628 mnkr i 2021 års prisläge. Under året förvärvades fastigheten som omfattar norra nerfarten till anläggningen av Södra Älvstranden Utveckling AB. Upphandling av samverkansentreprenad genomfördes under hösten och Skanska AB tilldelades entreprenaden.

LÅNGSIKTIG INVESTERINGSPLAN

För att öka tillgängligheten till staden, minska vårt investeringsbehov och bidra till en attraktiv och hållbar stad över tid, arbetar vi med att skapa en struktur för parkering under varumärket Parkering Göteborg. Syftet är att nyttja kommunens p-platser effektivare och skapa ett enhetligt erbjudande. För att uppnå detta har bolaget fördjupat samarbetet med stadens bolag och förvaltningar. Vi använder på detta sätt i första hand de resurser som finns, samnyttjar dem väl och bygger bara det som verkligen behövs. Parkeringsbolaget är med i planeringsprocessens tidiga skeden, och kan därmed ta ansvar för att rätt saker byggs och stadens befintliga parkeringar används på ett så bra sätt som möjligt. Genom att se tillgång och behov i större områden och över tid kan vi skapa lösningar som är rätt dimensionerade – och flexibla utifrån förändrade behov och förutsättningar. Varje år uppdaterar vi de tioåriga ekonomiska scenarierna, baserade på bolagets tioåriga investeringsprognos,

utifrån stadens behov, för att säkerställa att bolaget har en långsiktig ekonomisk uthållighet.

FASTIGHETSBESTÅND

Parkeringsbolaget äger 27 parkeringsanläggningar, byggda mellan 1973 och 2009. Utöver bilparkering innehåller tre av anläggningarna kontors- och butikslokaler på närmare cirka 14 000 m² (20 000 m²). Fastigheternas bedömda marknadsvärde uppgår till cirka 1 575 mnkr (1 555 mnkr). Trots fastighetsförsäljningar under året har det bedömda marknadsvärdet ökat tack vare förbättrade driftnetton och lägre avkastningskrav. Vi värdesäkrar våra fastigheter genom en långsiktig underhållsplan som tar hänsyn till både tekniska behov och kundbehov. Förutom att värdesäkra fastigheterna arbetar vi också för att anläggningarna ska vara trygga, säkra och energieffektiva samt ge nöjda kunder. Trygghet och säkerhet är ledord i arbetet med planerat underhåll.

Parkeringsbolaget ansvarar för cirka 42 000 parkeringsplatser. Av dessa äger vi cirka 9 000 och på 11 500

platser bedriver vi parkeringsverksamhet på arrenderad kommunal mark. Resterande förvaltas på uppdrag av i huvudsak kommunala bolag och förvaltningar.

Under året har två fastigheter sålts. Lokaldelen av fastigheten Göteborg Haga 31:5 avyttrades genom fastighetsdelning och försäljning till nybildat bolag som sedan såldes till Wallenstam Fastighets AB. Försäljningen var en del av renodling av bolagets verksamhet och fastighetsinnehav. Fastigheten Göteborg Källtorp 99:1/99:2 avyttrades genom fastighetsreglering till fastighetskontoret, fastigheten ingår i detaljplanen för Nya Munkeback där bostäder och förskola ska byggas.

INVESTERINGAR

Årets investeringar uppgick till 64 mnkr (22 mnkr). Under året förvärvades fastigheten som omfattar norra nerfarten till den kommande parkeringsanläggningen på Skeppsbron av Södra Älvstranden Utveckling AB. Nedfarten färdigställdes i samband med att detaljplanen för spärsväg Skeppsbron genomfördes. Vi började

arbetet med att flytta P-arken från Skeppsbron till Lilla Bommen och beräknas vara klart i mitten av 2017. P-arken blir en tillfällig parkeringslösning som ersättning för de platser som försvinner i samband med att den nya Hisingsbron byggs.

För att möta förändrade kundbehov planerade vi att uppgradera betalautomater och telefonparkerings-tjänsten under senare delen av 2016. Upphandlingen av betalautomater försenades på grund av överklagande av upphandlingen. För att minska risken för stora kundstörningar, prioriteras uppgraderingen av telefonparkeringen före byte av betalautomaterna. Den nya telefonparkerings-tjänsten lanseras i början av 2017. Enbart en del av det planerade inköpet av betalautomater genomfördes under året.

FINANSIERING OCH FINANSIELL RISKHANTERING

Bolaget har en stark finansiell ställning. Det egna kapitalet uppgick vid årsskiftet till 954 341 tkr (706 482) och soliditeten uppgick till 78 procent (72). Under

2016 har bolaget erhållit aktieägartillskott för att ytterligare stärka kapitalbasen inför kommande investeringsbehov. Bolaget har inga lån och är inte räntekänsligt på kort sikt. Stadens (Göteborgs stads totala concerns) samlade medelförvaltning och finansiella riskhantering samordnas i stadens övergripande finansfunktion under Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige. Den kommungemensamma finanspolicyen fastställer befogenheter, ansvar samt ramar för hantering av finansieringsbehov, finansiella tillgångar och skulder samt finansiella risker. Med finansiella risker avses ränte-, valutarisk, likviditets- och refinansieringsrisk samt kredit- och motpartsrisk.

UTBLICK 2017

När staden utvecklas och bebyggs kommer flera kommunala parkeringsplatser användas till annat. Hållbara parkerings- och mobilitetslösningar måste då ersätta dessa för att skapa en attraktiv, tillgänglig och hållbar stad. Staden måste koordinera sig för att erbjuda alternativ och information i tid för boende, besökare och

verksamma i Göteborg. Samverkan och kommunikation måste förbättras för att detta ska bli av. Målet är att skapa ett helhetstänkande kring mobilitet och tillgänglighet. Våra kunder måste ha möjlighet att kombinera en resa med bil med andra resesätt på ett enkelt och hållbart sätt.

Den interna organisationen och kompetensen är viktig. Därför har bolaget under 2016 rustat sig kompetensmässigt och organisatoriskt för att vara redo att klara kommande förändringar.

FEM ÅR I SAMMANDRAG

Belopp i tkr (om inte annat anges)	2016	2015	2014	2013	2012
RESULTATRÄKNING					
Rörelsens intäkter	469 590	461 557	391 458	343 116	333 973
Rörelsens kostnader	-327 397	-283 357	-247 811	-255 875	-269 809
Rörelseresultat	142 193	178 200	143 647	87 241	64 164
Resultat från försäljning av aktier i koncernföretag	131 263	-	-	-	-
Finansnetto	127	-328	159	3 219	1 377
Resultat efter finansiella poster	273 583	177 872	143 806	90 460	65 541
Bokslutsdispositioner	-142 800	-171 700	-140 000	-24 950	-7 200
Skatt	76	-1 340	-86	-16 077	-15 046
Årets resultat	130 859	4 832	3 720	49 433	43 295
BALANSRÄKNING					
Anläggningstillgångar	398 044	375 674	368 257	380 446	402 197
Omsättningstillgångar	858 343	643 717	558 304	343 728	235 884
Eget kapital	954 341	706 482	593 160	515 340	465 907
Obeskattade reserver	31 500	31 500	33 500	41 700	20 900
Avsättningar	2 289	2 372	995	883	
Låneskulder	0	0	50 000	50 000	50 000
Rörelseskulder	268 257	279 037	248 906	116 251	101 274
Balansomslutning	1 256 387	1 019 391	926 561	724 174	638 081
LÖNSAMHET/FINANSIERING					
Avkastning på totalt kapital	24,0 %	18,3 %	15,7 %	13,5 %	10,5 %
Avkastning på eget kapital	31,9 %	23,0 %	24,2 %	18,4 %	14,1 %
Soliditet	77,9 %	71,7 %	66,8 %	75,7 %	75,6 %
Justerat eget kapital	978 911	731 052	619 290	547 866	481 310
ÖVRIGA NYCKELTAL					
Fastighetsbestånd, m ²	14 683	19 670	19 670	19 812	19 812
Bedömt marknadsvärde	1 575 056	1 555 151	1 422 194	1 252 108	1 144 070
Antal förvaltade parkeringsplatser	41 845	42 427	39 850	39 421	40 400
- varav ägda	9 380	9 336	9 481	9 472	9 472
Antal anställda vid årets slut	83	74	60	53	39

AVKASTNING PÅ TOTALT KAPITAL

Resultat efter finansiella poster plus finansiella poster hänförliga till företagets skulder i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

Resultat efter finansiella poster exkl övriga rörelseintäkter i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

SOLIDITET

Justerat eget kapital/balansomslutning.

JUSTERAT EGET KAPITAL

Eget kapital + 78 % av obeskattade reserver.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel (kronor):

Ingående balanserade vinstmedel	667 601 881
Aktieägartillskott	117 000 000
Årets resultat	130 859 459

Summa 915 461 340

Styrelsen föreslår att 915 461 340 kronor balanseras i ny räkning.

Styrelsens yttrande över det föreslagna koncernbidraget

Koncernbidrag redovisas som en bokslutsdisposition i resultaträkningen. Årets koncernbidrag uppgår till 142 800 tkr (173 700).

Styrelsens uppfattning är att det föreslagna koncernbidraget ej hindrar Parkeringsbolaget från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Det föreslagna koncernbidraget kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap 3§ (Försiktighetsregeln).

RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2016	2015
Rörelsens intäkter	2		
Hysesintäkter		27 588	28 285
Intäkter från parkering		382 531	358 762
Kontrollavgifter		20 639	19 948
Övriga intäkter		30 173	26 381
		460 931	433 376
Rörelsens kostnader	2		
Driftkostnader	3, 4, 5	-184 315	-158 325
Underhållskostnader		-9 592	-6 685
Markarrenden		-101 475	-97 314
Fastighetsskatt		-9 977	-7 145
Övriga rörelsekostnader		-1 053	-
		-306 412	-269 469
Driftnetto		154 519	163 907
Av- och nedskrivningar	6	-15 341	-13 888
Bruttoresultat		139 178	150 019
Realisationsresultat fastighetsförsäljning		3 015	28 181
Rörelseresultat		142 193	178 200
Resultat från försäljning av aktier i koncernföretag		131 263	-
Finansnetto	7	127	-328
Resultat efter finansiella poster		273 583	177 872
Bokslutsdispositioner	8	-142 800	-171 700
Skatt på årets resultat	9	76	-1 340
Årets resultat		130 859	4 832

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Övriga immateriella anläggningstillgångar	10	0	0
Materiella anläggningstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	11	304 083	338 294
Markanläggningar		25 358	27 277
Parkeringsbåt		0	0
Inventarier		17 389	5 439
Pågående nyanläggningar		51 214	4 664
Summa materiella anläggningstillgångar		398 044	375 674
Summa anläggningstillgångar		398 044	375 674
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		17 593	18 574
Aktuella skattefordringar		-	13 753
Fordringar hos koncernföretag		144 428	109 669
Fordringar hos Göteborgs Stad	12	650 812	459 254
Övriga kortfristiga fordringar		33 895	34 799
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	11 615	7 668
Summa kortfristiga fordringar		858 343	643 717
Likvida medel		0	0
Summa omsättningstillgångar		858 343	643 717
SUMMA TILLGÅNGAR		1 256 387	1 019 391

Belopp i tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		32 400	32 400
Reservfond		6 480	6 480
Summa bundet eget kapital		38 880	38 880
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		784 602	662 770
Årets resultat		130 859	4 832
Summa fritt eget kapital		915 461	667 602
Summa eget kapital		954 341	706 482
Obeskattade reserver	14	31 500	31 500
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld	15	2 289	2 372
Kortfristiga rörelseskulder			
Leverantörsskulder	16	27 600	23 272
Skulder till koncernföretag		161 486	188 559
Skulder till Göteborgs Stad		8 368	5 142
Skatteskuld		3 084	-
Övriga kortfristiga skulder		30 272	26 875
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	37 447	35 189
Summa rörelseskulder		268 257	279 037
Summa skulder	18	268 257	279 037
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 256 387	1 019 391

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

Belopp i tkr	Not	2016	2015
Aktiekapital			
In- och utgående balanser		32 400	32 400
Reservfond			
In- och utgående balanser		6 480	6 480
Fritt eget kapital			
Ingående balans		667 602	554 280
Aktieägartillskott		117 000	108 490
Årets resultat		130 859	4 832
Utgående balans		915 461	667 602
SUMMA EGET KAPITAL		954 341	706 482

Aktiekapitalet består av 5 400 aktier med kvotvärde om 6 000 kr.

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i tkr	Not	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		273 456	178 200
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	19	-117 601	-14 293
Erhållen ränta		130	205
Erlagd ränta		-3	-533
Betald skatt		16 837	-13 886
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital		172 819	149 693
Kassaflöde från förändringar rörelsekapital			
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsefordringar		-35 997	2 506
Ökning av rörelseskulder		17 036	4 801
Kassaflöde från den löpande verksamheten		153 858	157 000
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-64 907	-22 123
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		29 869	29 000
Förvärv av dotterföretag		-50	-
Försäljning av dotterföretag		131 313	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		96 225	6 877
Finansieringsverksamheten			
Amortering av skuld		-	-50 000
Erhållna aktieägartillskott		108 490	74 100
Lämnade koncernbidrag		-173 700	-148 200
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-65 210	-124 100
ÅRETS KASSAFLÖDE		184 873	39 777
Likvida medel vid årets början		456 067	416 290
Årets förändring av likvida medel		184 873	39 777
Likvida medel vid årets slut	12	640 940	456 067

NOTER (belopp i tkr om inte annat anges)

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Immateriella anläggningstillgångar

Dessa anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den beräknade nyttjandeperioden.

Materiella anläggningstillgångar

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att generera hyresintäkter och/eller värdestegring. I begreppet förvaltningsfastigheter ingår byggnader och mark. Samtliga bolagets fastigheter klassificeras som förvaltningsfastigheter.

Fastigheterna redovisas till anskaffningsvärde med tillägg för eventuella värdehöjande förbättringsarbeten samt uppskrivningar och med avdrag för planenliga avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Kostnader för uttagande av pantbrev inräknas i anskaffningsvärdet i den mån de bedöms som värdehöjande, i annat fall redovisas de som driftkostnader. Intäkter från förvaltningsfastigheter redovisas i enlighet med avsnittet Intäkter.

Bolaget tillämpar från och med 2013 komponentavskrivning vilket innebär att samtliga anskaffningsvärden och ackumulerad avskrivningar delats upp på väsentliga komponenter.

Tillkommande utgifter aktiveras om en komponent till väsentlig del byts ut. Även helt nya komponenter aktiveras. Vid byte av komponent görs en utrangering av eventuellt kvarvarande värde av den ersatta komponenten. Denna utrangeringskostnad redovisas i resultaträkningen som övrig rörelsekostnad.

Övriga tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

I samband med bokslutet görs en internvärdering per fastighet. Fastigheternas avkastningsvärde beräknas utifrån ettåriga driftnetton samt viktade avkastningskrav där fastigheternas läge och användning är ingående parametrar.

Värdet påverkas av fastigheternas hyresnivå, uthyrningsgrad med mera. Verkliga drifts- och underhållskostnader har ersatts av normaliserade kostnader för respektive fastighet.

För fastigheter som vid värderingstillfället har ett högre bokfört värde än det aktuella bedömda verkliga värdet görs en individuell prövning. Nedskrivning görs efter denna prövning med erforderligt belopp.

Tidigare gjorda nedskrivningar prövas vid varje bokslutstillfälle. Om behov finns återförs tidigare gjorda nedskrivningar över resultaträkningen.

Parkeringsbåt, inventarier och övriga anläggningstillgångar

Dessa anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över den beräknade nyttjandetiden.

Pågående ny- och ombyggnationer

Pågående ny- och ombyggnationer värderas till direkta anskaffningskostnader med tillägg för viss del av indirekta kostnader. En individuell värdering görs av varje projekt. Där det finns ett nedskrivningsbehov, görs en nedskrivning direkt till det förväntade värdet enligt värderingsmodellen.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över respektive komponents beräknade nyttjandeperiod. Nyttjandeperioden kan variera från byggnad till byggnad till följd av olika materialval.

Forts. Not 1

Planenliga avskrivningar på byggnadens huvudkomponenter görs utifrån följande nyttjande-perioder:

Stomme & grund	60–100 år
Klimatskal	25–40 år
Stammar	30–70 år
Installationer	15–30 år
Inredning	20–30 år
Restpost	20–40 år

Avskrivning på övriga anläggningstillgångar baseras på anskaffningsvärdet.

Planenliga avskrivningar på övriga anläggningstillgångar/komponenter görs utifrån följande nyttjandeperioder:

Markanläggningar	20 år
Parkeringsbåt	5 år
Inventarier	3–5 år
Immateriella anläggningstillgångar	5 år

Leasing

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska riskerna och fördelarna som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal. Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing.

Leasetagare

Leasingavgifter vid operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar användarens ekonomiska nytta över tiden.

Leasegivare

Leasingintäkter vid operationella leasingavtal intäktsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar hur de ekonomiska fördelarna som hänförs till objektet minskar över tiden.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 11 (Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet) i BFNAR 2012:1.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört.

Värdering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet av tillgången.

Finansiella omsättningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Finansiella anläggningstillgångar värderas efter första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet med avdrag för eventuella nedskrivningar och med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Värdering av finansiella skulder

Långfristiga finansiella skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Kortfristiga skulder redovisas till anskaffningsvärde.

Ersättningar till anställda

Avgiftsbestämda planer

Avgifterna för avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad. Obetalda avgifter redovisas som skuld.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Forts. Not 1

Affärsområde och geografiskt område

Bolaget bedriver sin verksamhet inom Göteborgs Stad med kunder inom samma geografiska område. Verksamheten omfattar uthyrning och förvaltning av bilplatser och lokaler samt förvaltning av fastigheter.

Skatt

Skatt på årets resultat i resultaträkningen består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Uppskjuten skatteskuld redovisas för alla skattepliktiga temporära skillnader. Uppskjuten skattefordran redovisas för avdragsgilla temporära skillnader och för möjligheten att i framtiden använda skattemässiga underskottsavdrag. Värderingen baseras på hur det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller skuld förväntas återvinnas respektive regleras. Beloppen baseras på de skattesatser och skatteregler som är beslutade per balansdagen och har inte nuvärdeberäknats.

Uppskjutna skattefordringar har värderats till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Värderingen omprövas varje balansdag.

Intäkter

Hysesintäkterna aviseras i förskott och periodisering av hyror sker därför så att endast den del av hyrorna som belöper på perioden redovisas som intäkter. I hyresintäkter ingår tillägg såsom utfakturerad fastighetsskatt och värmekostnad. Intäkter från kontant- och kontokortsbetalningar liksom intäkter från telefonparkering avseende bilplatser redovisas i samma period som platsen utnyttjas. Intäkter från kontrollavgifter redovisas i samma period som de utfärdas.

Fastighetsförsäljningar redovisas i samband med att risker och förmåner som förknippas med äganderätten övergår till köparen.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Aktieägartillskott är aktieägartransaktioner och redovisas som en kapitalöverföring, det vill säga som en minskning eller ökning av fritt eget kapital.

Koncernbidrag som erhållits/lämnats redovisas som en bokslutsdisposition i resultaträkningen. Det erhållna/lämnade koncernbidraget har påverkat bolagets aktuella skatt.

Not 2 Upplýsingar om närstående samt koncerninterna transaktioner

	2016	2015
Andel av totala intäkter		
Bolag och nämnder inom Göteborgs Stad	7,5 %	7,4 %
Andel av totala kostnader i rörelseverksamhet		
Bolag och nämnder inom Göteborgs Stad	38,4 %	35,9 %

Moderbolag i den koncern där Göteborgs Stads Parkerings AB är dotterbolag och koncernredovisning upprättas är Higab AB, org nr 556104-8587, med säte i Göteborg. Bolaget står under bestämmande inflytande från moderbolaget samt från moderbolagets ägare Göteborgs Stadshus AB som i sin tur är helägt av Göteborgs Stad. Några transaktioner med ledande befattningshavare eller nyckelpersoner, utöver lön och andra ersättningar (jfr not 3) har inte förekommit.

Vid köp och försäljning mellan koncernföretag tillämpas samma principer för prissättning som vid transaktioner med extern part. Köp och försäljning av fastigheter mellan koncernföretag sker till skattemässigt restvärde. Köp och försäljningar av andra anläggningstillgångar sker till bokfört värde.

Not 3 Personal

	2016	2015
Löner och ersättningar		
Styrelseledamöter och VD	1 432	1 416
Övriga anställda	35 898	31 602
	37 330	33 018
Pensionskostnader		
Styrelseledamöter och VD	337	334
Övriga anställda	4 643	3 883
	4 980	4 217
Övriga sociala kostnader	12 793	11 291
Summa personalkostnader	55 103	48 526

Inga tantiem eller liknande har lämnats.

Principer för ersättning till styrelse och VD

Till styrelsens ordförande, ledamöter och suppleanter utgår arvode enligt kommunfullmäktiges beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktören utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension. Pensionsförmåner och övriga förmåner utgår som en del av den totala ersättningen.

Ersättning till verkställande direktören beslutas av styrelsens presidium i samråd med Göteborgs Stad.

Övriga förmåner avser rese- och kostförmån samt parkeringsförmån.

2016	Grundlön/ styrelse- arvode*	Övriga förmåner	Pensions- kostnader
Styrelsens ordförande	47		
Övriga ledamöter	200		
Styrelse- suppleanter	61		
Verkställande direktör	1 124	17	337
Övriga ledande befattningshavare	4 095	68	999
Totalt	5 527	85	1 336

* Inkl. ersättning för förlorad arbetsinkomst.

2015	Grundlön/ styrelse- arvode*	Övriga förmåner	Pensions- kostnader
Styrelsens ordförande	77		
Övriga ledamöter	221		
Styrelse- suppleanter	44		
Verkställande direktör	1 074	23	334
Övriga ledande befattningshavare	3 877	93	876
Totalt	5 293	116	1 210

* Inkl. ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Med verkställande direktören har avtal träffats om en ömsesidig uppsägningstid av sex månader. Sker uppsägning från arbetsgivarens sida utgår utöver lön under uppsägningstiden ett avgångsvederlag på 18 månadslöner.

Forts. Not 3

Medelantal anställda och könsfördelning

	2016	2015
Medelantal anställda		
Kvinnor	37	34
Män	36	36
	73	70

Företagsledningens könsfördelning 2016 (2015)

	Män	Kvinnor	Totalt
Styrelse	6 (6)	4 (4)	10 (10)
VD, övriga ledande befattningshavare	4 (4)	2 (2)	6 (6)
Totalt	10 (10)	6 (6)	16 (16)

Not 4 Arvode till valda revisorer

	2016	2015
Revisionsarvode PwC	155	180
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget PwC	-	-
Skattekonsultation	92	-
Övrig konsultation	-	-

Utöver ovanstående arvode till valt revisionsbolag har arvode utgått för lekmanrevision med 189 tkr (124 tkr).

Not 5 Leasing

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

	2016	2015
Förfaller till betalning inom ett år	17 488	4 991
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	40 065	796
Förfaller till betalning senare än fem år	-	-
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	105 195	98 154
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		

Förfaller till betalning inom ett år	23 289	29 276
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	66 009	31 539
Förfaller till betalning senare än fem år	2 190	1 663
Under perioden erhållna leasingavgifter	29 155	27 996

Avser uthyrning av lokaler inrymda i parkeringshus.

Not 6 Av-, nedskrivningar och återföringar

	2016	2015
Planenliga avskrivningar i fastighetsförvaltningen		
Markanläggningar	1 920	1 576
Byggnader	10 736	10 549
Inventarier	2 685	2 613
Nedskrivningar i fastighetsförvaltningen		
Markanläggningar	-	2 500
Återföring av nedskrivningar i fastighetsförvaltningen		
Byggnader	-	-3 350
Summa av-, nedskrivningar och återföringar	15 341	13 888

Not 7 Resultat från finansiella poster

	2016	2015
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Ränteintäkter kommunen	-	149
Ränteintäkter, externa	130	56
Övriga finansiella intäkter	-	-
	130	205
Räntekostnader och liknande resultatposter		
Räntekostnader kommunen	-	-336
Räntekostnader, externa	-3	-197
	-3	-533
Finansnetto	127	-328

Not 8 Bokslutsdispositioner

	2016	2015
Förändring periodiseringsfond	-	2 000
Lämnat koncernbidrag	-142 800	-173 700
Summa bokslutsdispositioner	-142 800	-171 700

Not 9 Skatt

Följande komponenter ingår i skatt på årets resultat:

	2016	2015
Aktuell skatt	-7	0
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	0	37
Uppskjuten skatt	83	-1 377
	76	-1 340

Skillnaden mellan redovisad skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats består av följande komponenter:

	2016	2015
Redovisat resultat före skatt	130 783	6 172
Skatt enligt gällande skattesats (22 %)	-28 772	-1 358
Justering av aktuell skatt för tidigare perioder	0	37
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-35	-63
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	28 905	10
Skatteeffekt övrigt	-22	-37
Justering av tidigare års ej beaktade uppskj skatter	-	71
	76	-1 340

Not 10 Immateriella anläggningstillgångar

	2016	2015
In- och utgående anskaffningsvärde	4 800	4 800
In- och utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	4 800	4 800
Utgående redovisat värde	0	0

Not 11 Materiella anläggningstillgångar

Vid varje årsskifte internvärderas bolagets fastighetsbestånd och varje fastighet åsätts ett marknadsvärde. Värdena beräknas genom en intern värderingsmodell som ska spegla mest sannolika pris vid en försäljning på den öppna marknaden. Fastigheternas avkastningsvärde beräknas utifrån ettåriga driftnetton. Individuella viktade avkastningskrav sätts utifrån fastigheternas läge och användning.

De viktade avkastningskraven varierar mellan 5,00 % och 7,06 %. I de fall de årliga driftnettona avviker avsevärt från normalår upprättas 10-åriga kassaflödeskalkyler för att säkerställa korrekta värden. Värderingen baseras på bedömda intäkter 2017, normaliserade drift- och underhållskostnader samt utgående fastighetsskatt. Fastigheternas bedömda marknadsvärde uppgår till ca 1 575 mnkr (1 555). Värdeökningen jämfört med föregående år är ett resultat av lägre avkastningskrav och högre driftnetton som delvis balanseras av fastighetsförsäljningen.

	2016	2015
Förvaltningsfastigheter		
Avkastningsvärde		
Ingående avkastningsvärde	1 555 151	1 422 194
Investeringar	2 340	2 850
Försäljning	-136 328	-
Övrig värdeökning	153 893	130 107
Utgående avkastningsvärde	1 575 056	1 555 151
Mark		
In- och utgående anskaffningsvärde	43 095	43 563
Försäljning/utrangering	-3 441	-468
Utgående planenligt restvärde	39 654	43 095
Taxeringsvärde	181 126	127 910

Forts. Not 11

	2016	2015		2016	2015
Byggnader			Inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	599 727	597 879	Ingående anskaffningsvärden	56 651	55 408
Inköp	-	350	Inköp	15 973	2 544
Försäljning/utrangering	-69 931	-1 352	Försäljning/utrangering	-15 953	-1 301
Omklassificeringar från pågående nyanläggningar	2 340	2 850	Omklassificeringar	-372	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	532 136	599 727	Utgående anskaffningsvärden	56 299	56 651
Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan	301 178	291 631	Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan	51 212	49 900
Årets avskrivningar	10 736	10 549	Årets avskrivningar	2 685	2 613
Försäljning/utrangering	-47 558	-1 002	Omklassificeringar	-28	-1 301
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	264 356	301 178	Försäljning/utrangering	-14 959	
Ingående nedskrivningar	3 350	6 700	Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	38 910	51 212
Årets återförda nedskrivningar	-	-3 350	Utgående planenligt restvärde	17 389	5 439
Utgående ackumulerade nedskrivningar	3 350	3 350	Pågående nyanläggningar		
Utgående planenligt restvärde	264 430	295 199	Ingående nedlagda kostnader	4 664	387
Taxeringsvärde	770 489	590 554	Under året nedlagda kostnader	48 934	19 847
Summa förvaltningsfastigheter	304 084	338 294	Under året genomförda omklassificeringar	-2 384	-15 570
Markanläggningar			Utgående planenligt restvärde	51 214	4 664
Ingående anskaffningsvärde	47 622	35 519			
Omklassificeringar från pågående nyanläggningar	-	12 103			
Utgående anskaffningsvärde	47 622	47 622			
Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan	17 844	16 268			
Årets avskrivningar	1 920	1 576			
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	19 764	17 844			
Ingående nedskrivningar	2 500	-			
Årets nedskrivningar	-	2 500			
Utgående ackumulerade nedskrivningar	2 500	2 500			
Utgående planenligt restvärde	25 358	27 277			
Parkeringsbåt					
In- och utgående anskaffningsvärde	79 195	79 195			
Ingående ackumulerade avskrivningar enligt plan	79 195	79 195			
Årets avskrivningar	-	-			
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	79 195	79 195			
Utgående planenligt restvärde	0	0			

Not 12 Fordringar hos Göteborgs Stad

I beloppet ingår fordran avseende koncernkonto med 640 940 (456 067). I kassaflödesanalysen klassificeras denna fordran som likvida medel.

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016	2015
Förutbetalda hyreskostnader	776	4 022
Förutbetalda försäkringspremier	67	64
Förutbetalda kontraktskostnader	176	2 905
Övriga förutbetalda kostnader	10 567	594
Övriga upplupna intäkter	29	83
Summa	11 615	7 668

Not 14 Obeskattade reserver

	2016	2015
Periodiseringsfonder		
Avsatt räkenskapsår 2012	10 700	10 700
Avsatt räkenskapsår 2013	20 800	20 800
Summa	31 500	31 500

Not 15 Avsättningar

	2016	2015
Uppskjuten skatteskuld	2 509	2 372
Uppskjuten skattefordran	-220	-
Summa	2 289	2 372

Not 16 Skuldernas förfallotider

	< 1 år	1-5 år	> 5 år
Rörelseskulder			
Leverantörsskulder	27 600		
Skulder till koncernföretag	161 486		
Skulder till Göteborgs Stad	8 368		
Skatteskuld	3 084		
Övriga skulder	30 272		
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	37 447		
Summa skulder	268 257	0	0

Not 17 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016	2015
Upplupna lönekostnader	2 247	2 241
Upplupna sociala avgifter	1 658	1 607
Upplupna hyreskostnader	3 992	5 806
Upplupna kostnader material och tjänster	7 290	2 430
Upplupna energikostnader	187	562
Övriga upplupna kostnader	185	53
Förutbetalda hyresintäkter	21 888	22 490
Summa	37 447	35 189

Not 18 Eventualförpliktelser

	2016	2015
Fastigo	644	552

Not 19 Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet

	2016	2015
Avskrivningar	15 341	14 738
Nedskrivningar/reversering av nedskrivningar	-	-850
Rearesultat av sålda anläggningstillgångar	-2 805	-28 181
Rearesultat avyttring av dotterföretag	-131 263	-
Övriga poster	1 126	-
Summa	-117 601	-14 293

Not 20 Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel (kronor):

	2016
Ingående balanserade vinstmedel	667 601 881
Aktieägartillskott	117 000 000
Årets resultat	130 859 459
Summa	915 461 340

Styrelsen föreslår att 915 461 340 kronor balanseras i ny räkning.

Not 21 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser att rapportera har inträffat under perioden 1 januari till 10 februari 2017. De finansiella rapporterna undertecknas den 10 februari 2017 och kommer att framläggas på ordinarie årsstämma den 10 mars 2017.

GÖTEBORG DEN 10 FEBRUARI 2017

JOAKIM LARSSON
ORDFÖRANDE

GERTRUD INGELMAN
1:E VICE ORDFÖRANDE

MIRZET TURSUNOVIC
2:E VICE ORDFÖRANDE

EMILIA FREED

LENA MALM

OLOF LINDGÄRDE

PARISA REZAEIVAR

MARIA STENSTRÖM
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har lämnats den 10 februari 2017.
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

BROR FRID
AUKTORISERAD REVISOR

Vår granskningsrapport har lämnats den 10 februari 2017.

LARS-OLA DAHLQVIST
AV KOMMUNFULLMÄKTIGE UTSEDD LEKMANNAREVISOR

SVEN JELLBO
AV KOMMUNFULLMÄKTIGE UTSEDD LEKMANNAREVISOR

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag, org.nr 556119-4878

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag för år 2016. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 44–64 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolags finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1–43 och 69–70. Utöver annan information i detta dokument så rapporterar bolaget till ägaren i rapporten Årsrapport 2016 Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag. Det är styrelsen och den verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och den verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och den verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och den verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och den verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ än att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisornämndens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/rn/showdocument/documents/rev_dok/revisors_ansvar.pdf. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning för Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och den verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller den verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företaget någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisornämndens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/rn/showdocument/documents/rev_dok/revisors_ansvar.pdf. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den 10 februari 2017

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

BROR FRID

AUKTORISERAD REVISOR

GRANSKNINGSRAPPORT FÖR ÅR 2016

Till årsstämman i Göteborgs Stads Parkerings AB
Till Göteborgs kommunfullmäktige för kännedom

Org.nr. 556119-4878

Vi, av fullmäktige i Göteborgs Stad utsedda lekmannarevisorer, har granskat Göteborgs Stads Parkerings AB:s verksamhet under år 2016.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

Vårt ansvar är att granska och bedöma om bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och med beaktande av de beslut kommunfullmäktige och årsstämman fattat. En sammanfattning av utförd granskning har överlämnats till bolagets styrelse och verkställande direktör i en granskningsredogörelse. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi har i granskningen inte gjort några iakttagelser som visar att bolagets verksamhet inte har bedrivits i enlighet med ändamålet i bolagsordning och ägardirektiv.

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Göteborg den 10 februari 2017

LARS-OLA DAHLQVIST
AV KOMMUNFULLMÄKTIGE
UTSEDD LEKMANNAREVISOR

SVEN JELLBO
AV KOMMUNFULLMÄKTIGE
UTSEDD LEKMANNAREVISOR

STYRELSE OCH REVISORER

JOAKIM LARSSON

GERTRUD INGELMAN

MIRZET TURSUNOVIC

LENA MALM

EMILIA FREED

OLOF LINDGÄRDE

PARISA REZAEIVAR

LENNART SJÖSTEDT

HAYDER AL-KATTAN

JONAS FORSLIND

STYRELSE

Ordinarie ledamöter

Joakim Larsson (MP), ordförande sedan mars 2016
Gertrud Ingelman (V), 1:e vice ordförande sedan mars 2015
Mirzet Tursunovic (M), 2:e vice ordförande sedan mars 2015 (tidigare ledamot 2012-2015)
Lena Malm (S), ledamot sedan december 2016
Emilia Freed (M), ledamot sedan mars 2015
Olof Lindgärde (L), ledamot sedan mars 2015
Parisa Rezaeivar (S), ledamot sedan mars 2015

Suppleanter

Lennart Sjöstedt (S), ersättare sedan mars 2015 (tidigare ledamot 2011-2015)
Hayder Al-Kattan (M), ersättare sedan mars 2015
Jonas Forslind (S), ersättare sedan december 2016

Arbetstagarrepresentant

Anita Johansson (Unionen), ledamot
Annica Levin Brunell, (Unionen), ersättare

REVISORER

Ordinarie auktoriserade revisorer
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB
Bror Frid

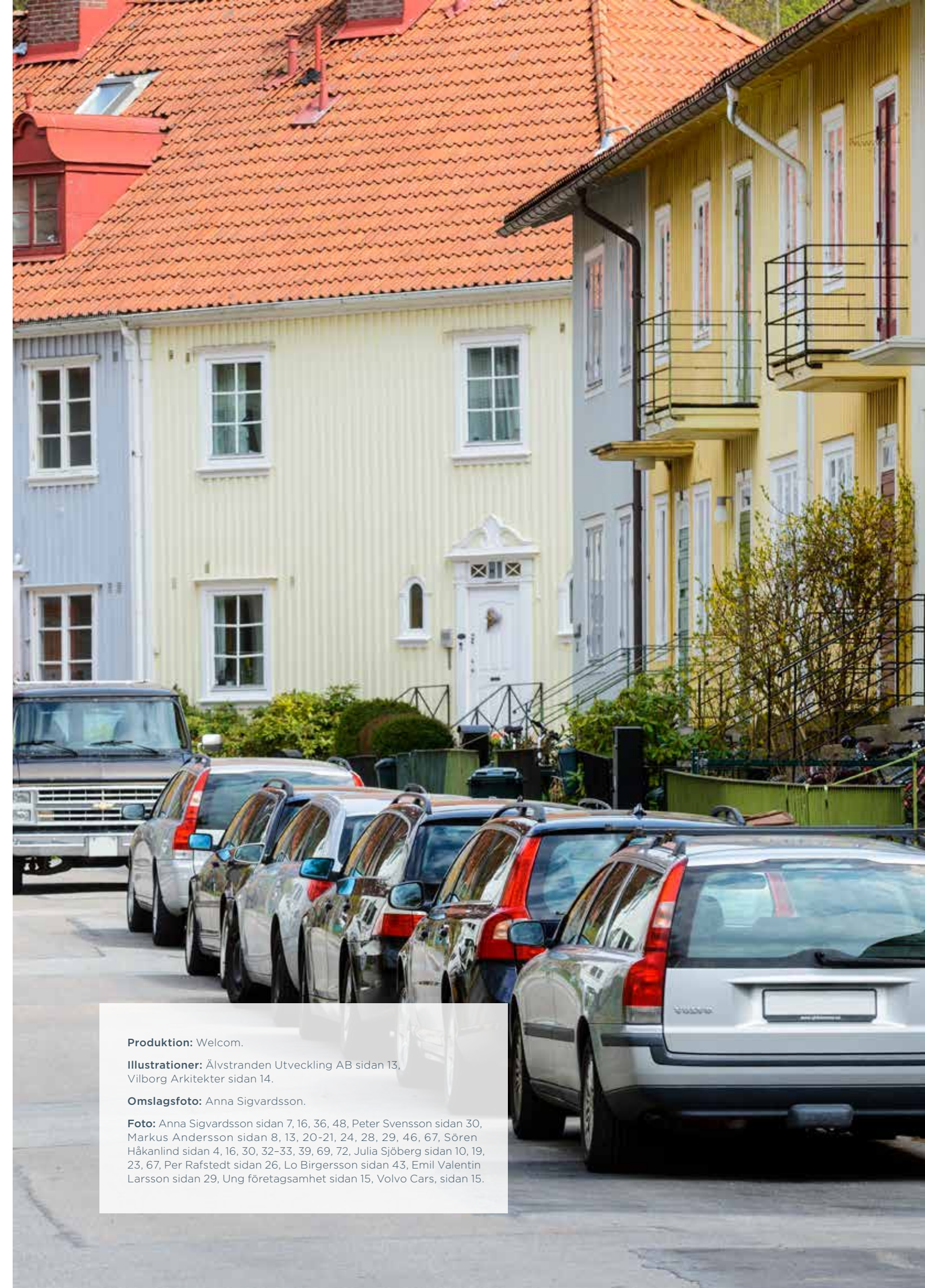
Lekmannarevisorer
Lars-Ola Dahlqvist (S)
Sven Jellbo (L)

Suppleanter
Torbjörn Rigemar (S)
Ulf Rothmyr (L)

FASTIGHETSFÖRTECKNING

Stadsdel/ fastighetsbeteckning	Adress	Värdeår	Lokal- yta	Antal bilplatser	Taxerings- värde, tkr	Hyres- värde, tkr
Centrum						
Guldheden 754:69	Ehrenströmsgatan	1980		435	16 036	2 677
Gullbergsvass 13:16	Burggrevegatan	2009		160	24 696	4 085
Gårda 32:52	Fabriksgatan 45-49/Åvägen 40-42	1973	11 591	1 388	376 000	49 241
Gårda 744:382	Johan på Gårdas Gata	1989		466	49 439	7 613
Gårda 744:563	Fabriksgatan 36/Tomtegatan	1990		464	25 000	4 584
Heden 22:14	Skånegatan 13	1989		441	58 956	7 532
Heden 40:16	Södra Vägen 70	2005		298	14 800	3 187
Lorensberg 24:2	Gösta Rahmns Gata 1	1977		163	22 048	2 897
Änggården 33:1 del av	Ehrenströmsgatan			645		8 213
Kortedala						
Gamlestaden 68:2	Måns Bryntessonsgatan	1991		51	367	201
Linnéstaden						
Haga 18:4	Bergsgatan 3	1986		319	23 418	3 460
Haga 31:5	Haga Östergata 12 m fl	1992	5 095	355	83 325	9 115
Masthugget 29:1	Masthammsgatan 17	2002		493	25 651	3 386
Änggården 33:2	Per Dubbsgatan 9	1995	1 264	471	28 755	4 406
Lundby						
Brämregården 37:2	Vågmästaregatan 3	1980		332	12 135	2 564
Rambergstaden 71:2	Inlandsgatan	1970		203	2 639	686
Majorna						
Majorna 104:8	Karl Johansgatan 85	1995	1 322	154	8 567	1 317
Majorna 352:4	Amiralitetsgatan 3	1997		46	1 683	318
Majorna 721:92	Skärgårdsgatan 6/Fiskhammsgatan	1986		174	10 860	1 801
Örgryte						
Gårda 744:557	Lagerströmsplatsen	1981		283	10 552	2 024
Lunden 45:12	St Pauligatan 42	1979	506	272	10 888	2 227
Olskroken 38:1	Lilla Olskrokgatan 1-3	2008		233	12 800	2 526
Summa			19 778	7 846	820 615	124 060

Produktion: Welcom.

Illustrationer: Älvstranden Utveckling AB sidan 13,
Vilborg Arkitekter sidan 14.

Omslagsfoto: Anna Sigvardsson.

Foto: Anna Sigvardsson sidan 7, 16, 36, 48, Peter Svensson sidan 30,
Markus Andersson sidan 8, 13, 20-21, 24, 28, 29, 46, 67, Sören
Håkanlind sidan 4, 16, 30, 32-33, 39, 69, 72, Julia Sjöberg sidan 10, 19,
23, 67, Per Rafstedt sidan 26, Lo Birgersson sidan 43, Emil Valentin
Larsson sidan 29, Ung företagsamhet sidan 15, Volvo Cars, sidan 15.

GÖTEBORGS STADS PARKERINGS AB Box 7174, 402 33 Göteborg
Besöksadress: Åvägen 17 J i Gårda **Tel:** 031-774 37 00 vx, Fax: 031-13 62 66
E-post: p-bolaget@p-bolaget.goteborg.se www.p-bolaget.goteborg.se